

talaia
agrupació excursionista
VILANOVA I LA GELTRÚ

REVISTA D'EXCURSIONISME

Núm. 280

el buen tapeo

Direcció
Fernando Gómez Orejuela
A l'hostaleria des del 1965

Els dimecres tancat per festa setmanal

Pelegri Ballester, 19-21
08800 Vilanova i la Geltrú
Barcelona
Tel. 93 815 62 02
www.elgiraldillo.net

TECNICS

INSTAL·LACIONS, S.C.C.L.

AIGUA

LLUM

GAS

CALEFACCIÓ

AIRE CONDICIONAT

REPARACIÓ D'ESCALFADORS

**F
05**

 607 298 548 - 93 814 32 46

Picapedrers, 3 - 08800 Vilanova i la Geltrú

AUTO-TALLER JOSEP BERTRAN

MECÀNICA I ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL

ATENCIÓ SOCIS TALAIA!

MÀ D'OBRA GRATUÏTA EN REALITZAR EL CANVI D'OLI DEL VOSTRE COTXE
Només abonareu els materials

PER LA VOSTRA SEGURETAT, REVISIÓ VIATGE SEGUR, FINS A 14 PUNTS VITALS
Perquè pugueu gaudir d'una bona excursió i un bon retorn a casa

Manel de Cabanyes, 11
08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

Tel. 93 893 65 72
Mòbil 646 14 94 53

FEROPTICA

*Professionals de la visió
i l'audició*

EL PERQUÈ DE LA QUALITAT
EL PERQUÈ DE LA VARIETAT
EL PERQUÈ DE MOLT MÉS

**LA PARELLA DE VIDRES DE
SOL GRADUATS 28,50 €**

Rambla Principal, 55 (Bulevard Diana)

08800 Vilanova i la Geltrú

c/. **CAPUTXINS, 36**
VILANOVA I LA GELTRÚ

**ELS VOSTRES RODETS
FOTOGRAFICS REVELATS EN 1 H.**

VIDRES VILANOVA

roure

TALLER D'ALUMINI I VIDRE

Av. Eduard Toldrà, 73
Tel. 93 893 61 34
Fax 93 893 17 96

OFICINES I VENDA

Pare Garí, 41 - Sant Onofre, 45
Tels. 93 893 15 92 - 93 893 87 07
Fax 93 893 17 99

la lionesa

PASTISSERIA

Santa Eulàlia, 6 - Tel. 93 893 02 99
VILANOVA I LA GELTRÚ

CENTRAL DE VIAJES, S.A.

GC-11-MD

**LA VOSTRA AGÈNCIA DE CONFIANÇA
US OFERIM TOT TIPUS DE SERVEIS I PRODUCTES
A MÉS DE LA VENDA DE BITLLETS D'AVIÓ I VAIXELL**

**OFERTES ESPECIALS PER ALS SOCIS DE L'AE TALAIA
CONSULTEU-NOS... US ESPEREM!**

**C. Sant Gregori, 10 - 08800 VILANOVA I LA GELTRÚ
Tel. 93 814 43 53 - Fax 93 814 28 07
Adreça electrònica: abaeza@centralvia.es**

Carrer Comerç, 4
Tel. 93 893 12 57
Fax 93 814 53 82
08800 Vilanova i la Geltrú
CIF G-58124702
<http://www.geocities.com/aetalaia>
a/e: aetalaia@suport.org

Adherida a:
Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana
d'Espeleologia
Federació Catalana
d'Esports d'Hivern
Federació Catalana de
Càmping i Caravàning

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

REVISTA D'EXCURSIONISME

JULIOL - DESEMBRE DE 2003 • Núm. 280

EDICIÓ

Agrupació Excursionista
Talaia

PRESIDENT

Salvador Belchi i Ibáñez

SECRETARI

Antoni Olivares i Sánchez

RESPONSABLE WEB

Carles Gómez i Borràs

CONSELL DE REDACCIÓ

Montserrat Alsina i Hipòlit
Josep Blanes i Minguez

Salvador Butí i Papiol

Pere Fernández i Llambich

Blanca Forgas i Puigvert

Carles González i Nogués

Agustí Poch i Parés

Joan Raventós i Híll

IMPRESSIÓ

Gràfiques Llopart
C. Sant Antoni, 63
Sant Sadurní d'Noya
Tel. 93 891 03 12

DIPÒSIT LEGAL

B-24.619-90

PREU DE VENDA

3,31 euros

TIRATGE

600 exemplars

Foto portada: Serra del Cadí des del Puig del Quer

Fotografia: Carles González

Els articles publicats en aquesta revista expressen l'opinió dels autors i no reflecteixen necessàriament la de la Junta Directiva de l'Agrupació ni la del Consell de Redacció. En tot cas, l'A.E. Talaia donarà a conèixer el seu parer a través de les editorials o en articles o notes signades per la Junta.

Els articles que apareguin en aquesta revista podran ser reproduïts, total o parcialment, sempre que es mencioni el nom de la revista, el títol de l'article i el nom de l'autor o autors.

Normativa per publicar articles a la revista Talaia

Els socis, amics i col·laboradors que vulguin publicar articles en aquesta revista, caldrà que tinguin en compte les qüestions següents:

El tema de l'article cal que estigui relacionat amb les activitats pròpies de l'AE Talaia.

Els articles han de ser inèdits i escrits correctament en català, en suport magnètic (disquet PC) amb indicació del programa i versió. S'adjuntarà al disquet una còpia impresa en paper on s'indicarà el títol de l'article i el nom i cognoms (o pseudònim) de l'autor. En casos excepcionals, s'acceptaran articles escrits a màquina, en fulls DIN-A4 i a doble espai.

Els articles, amb les seves il·lustracions, no podran sobrepassar l'extensió màxima de 5 pàgines. El nombre màxim d'il·lustracions per article no serà superior a 10.

Les il·lustracions fotogràfiques (en paper o diapositiva) hauran de tenir una bona definició. Els peus de les il·lustracions i el nom de l'autor/a aniran escrits en un full a part, precedits d'un número que es repetirà al darrere de la il·lustració corresponent.

Els articles s'hauran de lliurar al Consell de Redacció o a la Secretaria de l'entitat, com a molt a final del segon mes de cada trimestre: febrer, maig, agost o novembre.

Qualsevol canvi en aquesta normativa s'haurà de negociar amb el Consell de Redacció de la revista.

En col·laboració amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

AJUNTAMENT DE
VILANOVA I LA GELTRÚ

Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya

SUMARI

- 5 **EDITORIAL**
Consell de redacció
- 6 **BTT A BENASC**
Ricard Belascoain
- 9 **UN ALTRE CIRCUIT ENTRE REFUGIS**
Josep Blanes
- 16 **EXCURSIONS D'ANTANY**
Antoni Ordovàs
- 18 **PIC COMA D'OR**
M. Assumpta Baig
- 20 **II MOONLIGHT RAL-LI**
Grup de Ral-lis
- 21 **CAMÍ DE SANT JAUME. LA RIOJA**
Carles Gómez
- 22 **CAMÍ DE SANT JAUME. BURGOS**
Carles Gómez
- 25 **CAMÍ DE SANT JAUME. PALENCIA**
Carles Gómez
- 26 **L'APLEC DEL SANT DEL BOSC**
Jordi Mir
- 28 **BARRAQUES DE PEDRA SECA**
Àngels Parés
- 29 **CRÒNICA DEL "COTARRO"**
TALAIENC
Consell de Redacció
- 33 **LA PICA D'ESTATS EN SOLITARI, O NO?**
Marti Burcet
- 36 **ASCENSIÓ AL NÉOUVILLE (3091m)**
Jordi Pons
- 38 **ASCENSIÓ AL PUIG DEL QUER (2546m)**
Mª José Escuer
- 40 **ASTAZOUS, UN ANY DESPRÉS**
Miquel Bernadó
- 42 **Pràctiques a "LA FORADADA"**
Miquel Aientorn
- 44 **PEÑA MONTAÑESA**
Clara Racionero
- 46 **NOTÍCIES I COMENTARIS**
Consell de redacció

editorial

Aquest ha estat una altra vegada un estiu dolent pel que fa als incendis forestals, no el pitjor, però sí que ha tocat extenses zones del Parc de Sant Llorenç del Munt i més a prop de casa nostra, Olèrdola, afectant fins i tot la zona arqueològica. És una llàstima, però per poder veure una altra vegada aquestes zones verdes hauran de passar anys i la vida dels humans no és tan llarga com la vida del paisatge.

Per a la Terra un incendi no té cap importància, disposa de temps per recuperar-se, som els humans els que produïm ferides més grans que els incendis i que la pròpia Terra tardarà molt més a refer-se si és que ho aconsegueix. A més, tenim tendència a desafiar-la constantment. Tothom sap que si es fa la casa al mig d'una riera un dia o altre l'aigua se l'emportarà, així doncs, de la mateixa manera, si algú es fa la casa al mig d'un bosc de pins té moltes possibilitats que un dia o altre se li cremi.

Qui és el responsable de la desgràcia? A qui s'haurà de demanar explicacions i responsabilitats? A la natura no, sens dubte, la seves regles de joc són ben clares, l'aigua passa pels torrents, i molts boscos de pi blanc existeixen perquè de tant en tant es cremen.

BTT A BENASC

Balibierma. Foto: Ricard Belascoain

Dilluns 8 de setembre

Tal com si l'estiu volgués fugir per la porta entreoberta de la vall, el dia és fresc i el cel cobert d'una amenaça grisa i humida. El temps just per descarregar bosses i motxilles, posar-se el "vestit de feina", muntar les rodes de les bicis i donar uns cops de manxa per ajustar la pressió.

Ja hi som, aquí no hi ha res que sigui pla, després d'uns pocs quilòmetres vorejant el riu Éssera pel seu marge esquerre, creuem el pont de sant Jaume i agafem el camí a la vall d'Estós. Un bon tros encimentat i força dret ens acaba de treure el fred del cos alhora que ens fa guanyar alçada per damunt de l'embassament d'Estós. Creuem un pont de fusta —la palanca d'Aigüacarrí— i agafem pista, força bona i dreta. Tornar a pujar pinyons buscant un pedaleig còmode, cada un a la recerca del seu ritme en una conversa interior amb cor i cames. Els espais s'estiren com una goma.

s'esgoten les possibilitats de joc entre plats i pinyons cal redreçar-se sobre la bici i retorçar-la a cops de ronyons com si es tractés d'una "espòntex" i quan "no hay más cera que la que arde", peu a terra. Algun excursionista somriu en veure'ns estirar de la "màquina" en aquestes rampes. Un pla moll, entollat d'aigua i merda de les vaques, que ens miren escèptiques quan passem pel seu costat, una darrera rampa i ja som a la porta del refugi. Sembla que comença a gotejar.

Entrem a dins per protegir-nos del fred que cau dels núvols baixos i ens prenem una beguda, ens mengem unes galetes i, contents del primer esforç, decidim fer via. A fora ja no goteja, plou, simplement. Traiem els paravents i ens cobrim el cos per protegir-nos a l'hora de desfer el camí. La baixada és frenètica i divertida, els frens componen una simfonia de xerrics per l'efecte de l'aigua i el fang sobre les gomes o els discos, les

Arribats a la cabana de Tormo la pista esdevé un camí més estret que s'enfila cap al cel fent ziga-zaga entre les arrels descarnades dels pins. Quan

Cotella. Foto: Ricard Belascoain

Cotiella. Foto: Ricard Belascoain

Estós. Foto: Ricard Belascoain

ulleres reben l'efecte dels esquixos de les rodes però la traça és clara, avall i ràpid, ràpid.

Al cap d'una estona la pluja s'ha tomat calenta i reconfortant tot sortint d'un mànec amb forats.

Dimecres 10 de setembre

El dia d'ahir no va deixar de plorar en una mena de comiat traumàtic. El d'avui encara té lleganyes als ulls. Als cims es veu l'efecte de la primera nevada. Tornem a agafar el mateix camí de sortida del primer dia fins al pont de sant Jaume, ara, però,

seguim el GR-11, que mena per una bona pista cap al peu de la presa de Paso Nuevo i tot seguit fins al llinar de les aigües. Coses que passen, parem per reparar un punxada i quan volem reiniciar la marxa l'efecte "simpatia" fa que hi hagi una altra llan- ta que toca a terra. Resseguim la pista pel marge dret del pantà cap al pla de Senarta i abans d'arribar-hi agafem la que mena cap al refugi de pescadors a Vallhiverna. Passem la cadena i ens enfilem. Això puja, guanya alçada ràpidament i el grup, fins ara xerraire, es va desgranant. Cada un al seu rotllo.

Després dels primers quilòmetres la

pujada es torna més sostinguda, però no afluixa, hi ha qui busca la comoditat pujant a "molinet" i qui prefereix "arrossegar" una mica, tant és, la qüestió és pujar. A estones el camí sembla més aviat un rierol, l'aigua d'ahir s'escola entre les pedres i regalima amb una alegria que revifa els verds i que fa anar tota la pujada amb els peus xops, (i això sí que m'empenya).

Sempre em pregunto per què quan passem els excursionistes que pugen a peu, feixucs i carregats amb els "armaris a l'esquena", aquests ens miren i somriuen, no sé si és d'enveja o perquè els fem llàstima, sempre ho penso però no tinc mai ànims de parlar a preguntar-ho.

La baixada, com totes aquí, és vertiginosa, la pista ho permet i a trams ho fa obligatori si no vols desintegrar els frens, malgrat els amortidors els braços s'omplen d'unes pessigolles que sembla que vulguin fugir del cos pels mateixos porus dels pèls. Tornem a la cadena i seguim fins al pla de Senarta i com el dia clareja decidim continuar cap als Banys de Benasc afrontant una altra pujada, curta però traïdora, i d'aquí fins a l'Hospital de Benasc.

Ens hem guanyat un respir i decidim escurar totes les butxaques per poder pagar una beguda a la terrassa de l'hotel gaudint d'un solet acabat d'arribar i que encara escalfa. Una hora més tard anem a buscar la carretera i ens deixem atreure per la inèrcia del pendent. Una parada per veure el barranc de Lliterola que baixa rabiós d'escuma i grunyint, i fins a casa.

Dijous 11 de setembre

Anem fins al poble de Gia (o Xia) en cotxe i seguint la ressenya ens perdem, un suspens com a orientadors. Tornem al poble i, ara sí, agafem la senda bona. Anem vorejant el Massís de Cotiella, passem a gran alçada per sobre del congost de Ventamillo, amb bones vistes cap a la vall i després ens introduïm cap a l'interior de la serra, en el vessant de la vall de l'Aigueta de Barbaruens. El recorregut es fa dur i no afluixa, però els paratges valen molt la pena.

Arribats al coll de Coronas o de la Creu, una petita baixada ens enganya. Parem per mirar la ressenya que ens anuncia que falta molt i el més dur encara per pujar. Collons!, la ressenya no s'equivoca, som al port de Saünc.

Pel camí trobem boletaires que surten dels boscos com gnoms carregant cistells màgics i 'domingueros' que passen en impecables tot-terrenys. Avui és festa i el món està ple de catalans. També hi ha cavalls i ovelles com posats al paisatge per fer més bones les fotos- postal.

Una rampa, que sembla que ha de portar a la fi del món i a l'últim batec d'un cor que crida a les portes de la boca, ens mena al punt culminant – port de Saünc-. Sortim a l'altra banda, d'on veiem la vall de Benasc i les Maladetes impecables amb un vestit nou de primera comunió. 24 quilòmetres de pujada ens prometen uns altres de baixada. Paravents i avall, però amb ull que la pista és ràpida i regirada.

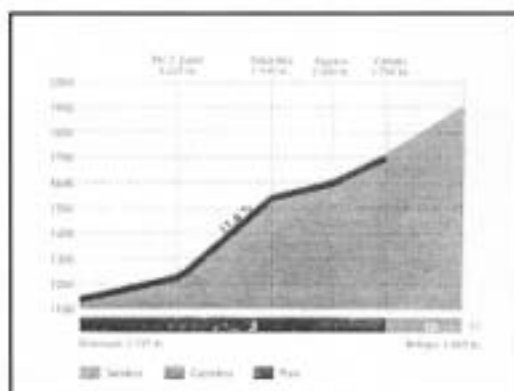
Estos. Foto: Ricard Belascoain

Quan arribem al poble estem cansats, contents i afamats, però la nit anterior han fet xerinxola i al bar avui no hi ha ganes de treballar.

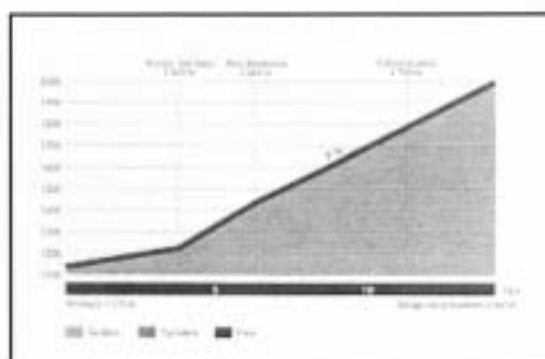
Ricard Belascoain

Participants en l'activitat: Xavier Perelló, Diego López, Ricard Belascoain, Jaume Soler, Israel Prieto.

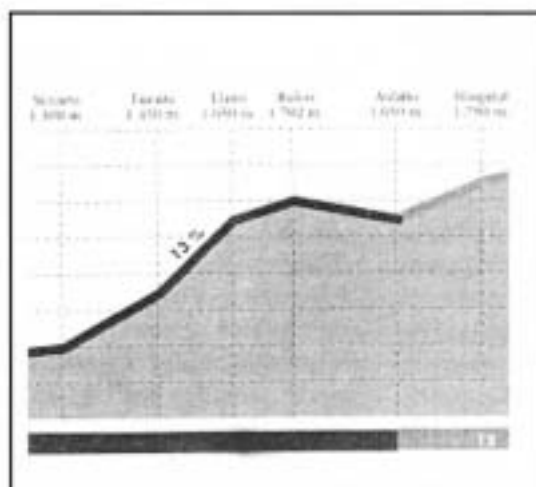
PERFILS DE LES ETAPES

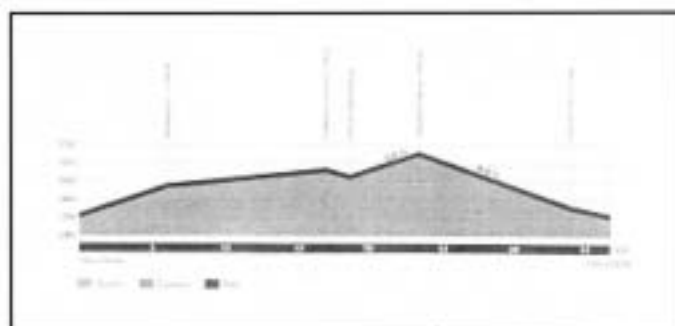
Dilluns, 8 de setembre

Dimarts, 9 de setembre

Dimecres, 10 de setembre

Dijous, 11 de setembre

"CAVALLS DEL VENT"

PARC NATURAL CADÍ - MOIXERÓ

Com si fos un gegantí llargandaix agegut, el Cadí amb el Moixeró enganxat fan de partió natural de la ben definida vall que configura la Cerdanya, i ho fan tenint de l'altre costat de la divisòria una complicada orografia que reuneix altres serralades com Port del Comte, Ensija, Pedraforca, del Verd i altres més secundàries, a cavall del Solsonès i del Berguedà. En aquest imponent escenari, el qual es defineix geogràficament com a pre-

Pirineus, va constituir-se l'any 1983, a instàncies del Parlament de Catalunya, una de les zones naturals més importants del nostre país: el Parc Natural Cadí - Moixeró. Aquest reconegut Parc Natural íntegra, a més de les dues serres del Cadí i el Moixeró, també el massís del Pedraforca i bona part de la Tosa d'Alp i el Puigllançada. La seva superfície és de 41.342 ha i va a cavall de tres comarques veïnes: la Cerdanya, el Berguedà i l'Alt Urgell.

La colla que l'any passat vàrem seguir el Circuit "Carros de Foc" vàrem decidir que el nostre objectiu d'enguany seria recórrer aquest Parc i de forma semblant a l'any anterior, seguint el Circuit de Refugis que s'ha batejat amb l'evocador nom de "Cavalls del Vent".

I què vol dir això de "Cavalls del Vent"? Doncs nosaltres, que també ens ho preguntàvem, finalment vàrem aclarir que són les ban-

Pujant cap a Prats d'Aguiló. Foto: Josep Blanes

Pujant cap al Pas dels Gosolans. Foto: Josep Blanes

deres d'oració budistes que en forma de garlanda es col·loquen en els cims de les muntanyes i en els colls de l'Himàlaia, unes pregàries de pau i de germanor que són espargides als vents recorrent les serralades del nostre planeta. En aquest cas el reguitzell d'oracions ha donat nom a la travessa entre vuit refugis guardats del Parc i que compta amb la col·laboració de diverses marques comercials i amb el suport de la FEEC. Igual que el circuit de l'any passat, en aquest -si es vol i si es pot- podeu participar i optar per classificar-vos en tres categories: recórrer l'itinerari d'uns 97 km, entre les alçades dels 910 metres fins als 2.510 metres, en menys de 24 hores, és a dir corrents. L'altra opció és la de 36 hores, que permet descansar una mica en algun dels refugis, però també és gairebé tan de pressa com l'anterior, i finalment la Categoria Travessa on també es pot participar sense presses i organitzant-se el temps com es vulgui, sempre i quan finalitzis el recorregut dins la temporada que t'hagis inscrit.

El circuit uneix els 8 refugis que són: Rebost (UEC), Niu de l'Àliga (privat - Tosa d'Alp), Serrat de les Esposes (privat-Forestal), Cortals de l'Inglà (privat), Prat d'Aguiló (FEEC), Lluís Estasen

(FEEC - Pedraforca), Casa-refugi del Gresolet (privat) i Sant Jordi (FEEC - Font del Faig). I la colla semblant a la de l'any anterior, enguany la composàvem: el Jani Ferrer, la Tina Moya, el Xavier Salleras, la Blanca Forgas, la Vicki Florenciano, la Pili Meléndez i qui això escriu, el Pitu Blanes, encara que en la darrera jornada s'hi afegiria la Rosa Farriol. Però anem aclarint coses, perquè en principi pensàvem fer el recorregut sencer, però teníem notícies que al refugi del Niu de l'Àliga no s'hi podia pernoctar, la qual cosa ens allargava excessivament la primera etapa, ja que havíem previst iniciar el recorregut des del refugi Rebost, on deixàriem els cotxes després de derivar per una pista des d'un trencall de la carretera de Bagà a Coll de Pal. Decidim fer el recorregut al nostre aire, sense inscriure'ns i fent alguna petita variació en deixar de banda algun refugi, però seguint bàsicament els Cavalls del Vent.

1a JORNADA

Començaríem doncs a caminar el diumenge 22 de juny des del Refugi del Rebost per arribar al Serrat de les Esposes. I començaríem per un itinerari alternatiu al de pujar dalt la Tosa d'Alp, desestimant el Niu de l'Àliga, i en comptes de pujar, baixàriem pel sender PR C-126, una sifonada

cap al fons de la riera de Gréixer, tenint davant la carena que baixa des de la Tosa cap a la Roca del Llamp i un espectacular roquisar d'esveltes agulles de les Roques del Claper, que ens tocària remuntar pel camí que s'enfilava cap al Coll de Jou. Entremig de vegetació exuberant, roques altives i verdes clarianes, se'ns ofería una bona panoràmica des d'Ensija i Rasos de Peguera amagant-nos, darrere, la familiar silueta del Pedraforca. Sota, i més proper, el viaducte de Gréixer a la carretera que porta a foradar el Moixeró, mal anomenat Túnel del Cadí. I seguiríem amunt fins a traspasar un trau a la roca que ens féu pensar que ja érem al coll, però no, aquell era el de Deugràcies, adient nom per a segons qui després d'aquella bona remuntada. Al fons, la vall del Llobregat amb un minúscul massís de Montserrat que emergeix entremig de la boira matinal. Poca estona després ens reuníem sota els senyals de Coll de Jou i ja ens apareix a l'altre vessant la primera visió de la Cerdanya. Aquí ja recuperàriem els espectaculars senyals color carabassa fluorescent del circuit Cavalls del Vent.

Amb l'altiva Tosa al darrere i amb les Penyes Altes al davant, seguim pel camí mentre guaitem les escasses clapes de neu per la llunyana zona del Puig Pedrós, dels Engorgs o de la Tosa Plana de Lles, i evidentment cap a ponent, l'altiva carena del Cadí. Hauríem de passar necessàriament per damunt les Penyes Altes...? Inicialment pensàvem que el camí ens portaria directament cap als magnífics prats que teníem davant i deixant com opcional la pujada als 2.279 metres de les Penyes, però no! El costerut senderó s'enfilava fins gairebé tocar la fita per davallar des del cim, llavors sí, cap a aquells prats que teníem davant i que ens portarien

La colla al Collalí. Foto: Josep Blanes

Descans al Pas dels Gosolans. Foto: Josep Blanes

en una bona davallada, carenejant i flanquejant fins al coll de Moixeró, això sí, havent esgotat tota l'aigua de les cantimplores, la qual cosa ens portà a cercar prop d'allí les escorrialles d'un líquid poc fiable d'un abeurador de vaques, però com que la set era tan forta ens el beguérem. I després de dinar un xic dels queviures que portàvem, tocava baixar cap al refugi del Serrat de les Esposes, això sí, els senyals color carabassa fluorescent ens conduïren per un dretíssim, inacabable i malparit torrent, tapissat d'herbei i també d'obstacles, que bona part de la colla salvaria amb forces dificultats. Després d'una llarga jornada de més de 10 hores de recorregut i molts entrebancs, arribaríem al refugi a 1.511 m, i tot i que estava en obres ens acolliren acceptablement. En aquest antic refugi forestal, habilitat per acollir gent de muntanya, s'arriba fàcilment amb vehicle des de Riu de Cerdanya, essent molt popular en tota la comarca, d'on puja molta gent a la seva àrea recreativa on hi ha barbacoa i taules per als visitants.

2a JORNADA

Al matí següent l'etapa és curta i fora d'una pujada inicial la resta és planera i per pista. Com que ens hi podem entretenir, fem una variant des de l'imperceptible coll de Fontfreda per visitar el mirador del Cap del Ras, amb unes bones vistes de la comarca ceretana damunt la zona de Bellver de Cerdanya i també a l'altra banda distingim llunyana l'edificació del refugi on anàvem: els Cortals de l'Inglà. Tot i la sequera i la calor d'aquest estiu, encara es mantenen verdes les pastures, i aprofitem per retratar la flora més rellevant. Així trobem la Genciana Vera (*Gentiana lutea*) o també una *Minuartia sedoide*, i a la vora de la carretera algun exemplar de Blenera (*Verbascum lychnitis*). Tornem al coll i recuperem la carretera, però ben aviat la deixem i ens endinsem en un camí que ens portarà entremig de bosc a passar per la Font Freda, la qual, fent honor al seu nom, ens ofereix un bon doll d'aigua fresquíssima. Tant de bo l'haguéssim tingut el dia anterior! Uns minuts més de camí entre-

mig d'aquell bosc al qual ja havia començat a barrejar-se l'habitual pi rojalet amb uns esplèndids avets i que ben aviat – l'endemà mateix – es transformarien en extenses avetoses, i fariem cap als Cortals de l'Inglà, a 1.610 m, després de menys de tres hores de recorregut. Un correcte refugi on també s'arriba en vehicle des de Bellver i des d'altres refugis, i que no té electricitat però que tampoc en volen tenir. A la nit celebràrem la reveilla de sant Joan encenent un gran foc a la barbacoa i, acompanyats de la família responsable del refugi, acabàrem tirant coets i celebrant amb coca i cava l'onomàstica del company Jani Ferrer.

3a JORNADA

L'endemà, seguint de nou els senyals de l'itinerari, pujàrem per un torrent entremig de bosc d'avets que passant pel prat de les Estelles ens faria arribar al coll de la Bimboca, a 1.799 m, des d'on -si volguéssim- baixàrem fàcilment al refugi Sant Jordi, però avui encara no toca. Fins aquí

hem seguit, a més de l'itinerari de Cavalls del Vent, també el GR-107, encara que a partir d'aquí seguim el GR-150-1. A la carena passariem per un imperceptible coll de la Moixa, mentre ens apareix mig boirosa la silueta del Pedraforca, i continuem per un espectacular bosc de pronunciat pendent, tot i que era força bonic. Estàvem a les estribacions de la serralada del Cadí, tenint davant la seva primera elevació: el cim del Comabona, de 2.554 m.

En algun lloc ens hem d'enfilar amb peus i mans – res difícil – i de seguida passem a l'altre vessant i flanquegem per un estretíssim senderó que travessa una molt inclinada i llarga tartera, la qual cosa fa que sigui força delicat, ja que un mal pas i t'arries rodolant tartera avall sense aturador. Passem per sota del Pas del Bou i deixem el GR-150-1 que s'enfila cap altdel Cadí, mentre que nosaltres, després de guaitar els primers isards, seguim flanquejant pel senderó, per emergir finalment, després de tanta tartera, damunt el Pla de les Creus. D'aquí baixarem cap a aquells prats plens de vaques i cavalls que pasturen tranquil·lament i ens miren estranyats pensant segurament on van aquella colla d'animals de dues potes tan carregats i trepitjant el seu territori. Ens saludem ben cordialment i reprenem el camí cap al refugi de Prats d'Aguiló, que ja atalaiem a la llunyania. Un retorçat recorregut on la feina és per seguir els senyals ens portarà entre bosc, prats i fondals a travessar el primer vestigi d'aigua, procedent de la propera i única congesta de neu que quedava, encastada entre aquells espectaculars ressals rocallosos de la serralada. Després de sis hores i mitja de camí ens plantem davant la porta del Refugi de Prats d'Aguiló. Un cop descansats, a la tarda ens dediquem a guaitar un munt d'isards que, a una distància pru-

dencial, tombaven per aquells indrets.

4a JORNADA

De bon matí, amb tota la serralada del Cadí davant nostre, comencem una de les pujades més interessants del recorregut, que ens portarà des del refugi a la part alta de la serra, al Pas dels Gosolans, i que ens permetrà contemplar i fotografiar tot el vessant nord del Cadí, amb els seus relleixos, canals i cims que fan que sigui una de les serralades més característiques del nostre país. Finalment, després de fer-nos suar la cansalada, ens podem fer la foto davant el rètol del Pas dels Gosolans, que amb els seus 2.430 m serà la cota més alta que assolirem en tot el recorregut i que ens féu recordar aquella sortida que férem una altra colla per la Pasqua de Pentecosta del 94. A partir d'aquí se'ns ofereix un altiplà pelat i batut pel vent i amb les elevacions del Comabona per un costat i la serra dels Cortils i la serra Cabirolera per l'altre. Nosaltres, però, aniríem a la recerca de la Font Tordera. Mentre ens dirigíem cap a l'indret on suposàvem la font, a la llunyania poguérem albirar un esplèndid ramat amb desenes d'isards que estaven pasturant i que ben aviat es feren fonedissos en detectar la nostra presència. Un fil d'aigua per un torrent ens guià fins a la Font Tordera, un veritable oasi enmig d'aquell desert calcari, on omplírem les cantimplores d'una aigua fresquíssima i que també serveix per abeurar els animals que tomben per aquell lloc.

Recuperem el camí per la serra Pedregosa, un lloc envoltat de dolines pròpies d'aquell terreny càrstic i fins i tot una d'elles la trobem plena de neu. I de seguida se'ns apareix de nou la inconfusible silueta del Pedraforca, pel seu vessant nord, propera però matisada per una lleu boira matinal. I al mateix

temps també reconeixem el Collell, aquell creuament de camins que els qui han participat a les Caminades de Gósol han visitat més d'una vegada. Una bona estona de camí ens portaria pel Pla de les Bassotes i, deixant enrere el Cadí, enllaçarem amb la pista que vàrem seguir pel GR-107 el maig del 99. Finalment arribem al Collell i, deixant a la dreta el camí que ve de Gósol, la vall de Cerneres amb el Cadinell al fons, ens arriem pel Torrent de les Molleres, també conegut com el bosc de Gresolet. Havíem decidit deixar de banda la pista que portava al mirador del Pedraforca i al refugi Estasen i anar a fer nit a la casa-refugi de Gresolet. Tot i l'ombra del bosc, patiríem finalment una calor insuportable arribant mig esgotats al refugi. Sota l'atenta vigilància de l'imponent Pedra, restablim forces i curem butllofes per estar disponibles l'endemà.

5a JORNADA

Tocava ara anar cap a un dels refugis més coneguts de tot el Parc: el Sant Jordi. De bon matí i dins l'obaga del Bosc de Gresolet allò era ben fosc i negre i gairebé ni vèiem els llampants senyals de l'itinerari. Emergiríem a la llum davant el coll de la Bauma, a 1.580 m, amb el monument dels Cantaires de la UEC al seu mestre Elisard Sala, un recorregut que en bona part coincidirà amb el GR-107 o Camí dels Bons Homes que vàrem fer el maig del 99. I de seguida, entremig de bosc esclarissat, passem prop de la Baga de Murcarols i aprofitant l'avinentsa arreplegaríem uns bons grapats de maduixes silvestres que estaven boníssimes !

I passariem pel coll de la Bena, i més tard pujaríem a l'ermita de Sant Martí del Puig per continuar amb una davallada fins a trobar les aigües del Bastareny. Un cop al Veïnat de l'Hostalet i a la Font Nostra, després d'una curta

Penyes Altes del Moixeró. Foto: Josep Blanes

Arribats al Pla de les Creus. Foto: Josep Blanes

Per la Serra Pedregosa, el Pedraforca al fons. Foto: J. Blanes

Travessant el Empedrats pel torrent del Pendís. Foto: J. Blanes

El refugi Rebost de la UEC. Foto: Josep Blanes

El refugi de Prats d'Aguiló. Foto: Josep Blanes

Refugi Sant Jordi o de la Font del Faig (1565 m). Foto: J. Blanes

El refugi de Cortals de l'Inglà (1610 m). Foto: Josep Blanes

El's vuit de la colla al finalitzar "Cavalls del Vent" al Refugi Rebost. Foto: Josep Blanes

aturada començàrem a pujar pel costat del riu o torrent del Pendís, dit també d'Escriu, de la Font del Faig o si no Torrent del Forat. Liàstima que no vàrem trobar – ni ens vam entretenir a buscar-lo – el Bullidor de la Llet. Calia passar-ne avia ja que el camí era llarg. Això sí, sense cap dubte, és el sector més atractiu de tot l'itinerari. Aigua encastada entre roques, saltants, gorges i bonics racons envoltats d'una vegetació exuberant fan que el recorregut pels Empedrats i l'Estret d'Escriu sigui una delícia, tot i les dificultats de saltar de pedra en pedra o patir l'esgotadora calor del sol de migdia. El tros final fins a la Font del Faig fou bastant feixuc, fins que el camí ens deixaria davant el refugi Sant Jordi, de la FEEC, situat a 1.565 m. Allà, sense WC ni dutxes, finalment ens poguérem dutxar a l'exterior amb un giny molt rudimentari bastit pel guarda del refugi. Hi passàrem dues nits ja que la propera seria una jornada de compàs d'espera, donat que volíem trobar-nos el darrer dia amb la Rosa Farriol i fer junts la darrera etapa.

6a JORNADA

Aprofitàrem per no quedar-nos quietes al refugi i realitzar una matinal "a estirar les cames" en un recorregut per l'entorn del Sant

Jordi de quasi quatre hores, evidentment no inclòs en el circuit de Cavalls del Vent. Així, sortint del refugi, ens enfilàrem per un PR del Parc cap al coll de Moixeró i allí tornàrem a trobar el GR-150-1. Seguint pel Morro del Moixeró baixàrem fins al coll de Pendís i desviant-nos cap al coll de Bimboca, seguirem fins a un altre coll, el de Galligans, i des d'allí, per dins el bosc ens abocàrem a gualtar al fil d'un cingle just damunt del refugi Sant Jordi, que des d'aquell mirador ens oferí una magnífica panoràmica sobre la font del Faig. La baixada pel bosc porta el camí a fer un trau a la roca de la carena i davallar decididament entremig de boixos i pins. Poca estona després – ja asseguts a taula – comentàvem amb el jove guarda del refugi aquest agradable recorregut gairebé circular. La resta del dia la dedicàrem a descansar.

7a JORNADA

I anem a la darrera jornada del recorregut. Dia fosc i negre que amenaçava tempesta. A la sortida del refugi se'ns acomiada el jove gos del refugi, un element que quan anaves a fer les teves necessitats sota un arbre se't plantava davant i no el podies fer fora de cap manera, i quan te

n'anaves es cruspia les defecacions abandonades. Era simpàtic, però quina peça !!! Comencem a caminar un xic atemorits pel temps i, efectivament, arribant a la Casa d'Escriu, gotes cauen! Borroooooom!!! I amunt amb les capelines posades protegint-nos del ruixat. Arribem al coll d'Escriu, a 1.509 m, i tot i la pluja intensa ens fem una foto al coll. Tot seguit, camí avall per endinsar-nos a la Fageda del Clot d'en Pere. Albirem entremig d'una curta aclarida de núvols el que semblen les Penyes Altes, i mentrestant ens acostem a veure l'Estanyet de Grèixer, just quan només plovisca una mica. Camí avall i ens presentem al caseriu de Grèixer, i passada una bona estona d'espera hem de baixar a la carretera a reunir-nos amb la Rosa. Tothom content de tornar-nos a retrobar i de seguida tornem a seguir els senyals del nostre itinerari, que en un desnivell de més de 600 m s'enfila fortament entremig del bosc i que, des de la carretera de Coll de Pal, ens portarà fins al refugi Rebost. Ens aturàrem a mig camí a la casa de Millares a descansar i sobretot a menjar cireres silvestres. Amb menys de 6 hores des de la sortida cobríem la darrera etapa i arribàrem al final de l'itinerari, havent complert el que ens havíem compromès a fer. Fotos de grup, abraçades, tots contents, dinar, sopar i dormir al Refugi, i l'endemà, descansats, cap a Vilanova s'ha dit. Hem emprat 40,05 hores de camí efectiu i ho hem repartit en 7 jornades. Si us agrada caminar per la que es pot considerar muntanya mitjana - gairebé alta muntanya - i esteu avesats en aquests recorreguts podeu provar "Cavalls del Vent", us agradarà, això sí, porteu molta aigua per beure i poc pes a la motxilla. No és difícil.

JOSEP BLANES
Estiu 2003

TRAVERSA "CAVALLS DEL VENT" / CIRCUIT DE REFUGIS **(PARC NATURAL CADÍ-MOIXERÓ) Del 22 al 28 de juny de 2003**

Dia	Lloc	Itinerari	Hora entrada o pas	Hora de sortida	Temps de pausa	Temps total	Temps net	Notes
22-06 Diumenge	Vilanova – Refugi Rebot	—	— 9,-	5,30	—	3,30		Viatge en 2 cotxes –Manresa-Berga- Bagà-Crta. Coll de Pal
22-06 Diumenge	Refugi Rebot Riera de Grèixer Coll de Jou Penyes Altes de Moixeró Coll de Moixeró Refugi Serrat de les Esposes	PR C-126 — GR-150 + Cavalls V. — — —	— — 12,- 14,- 16,15 19,15	9,- — 12,15 14,30 16,45 —	— — 0,15 0,30 0,30 —	— — — — — 10,15	— — — — — 9,- h.	Fem un itinerari alternatiu i no passem pel Niu de l'Àliga Refugi en obres
23-06 Dilluns	Refugi Serrat de les Esposes Collet de la Font Freda Font Freda Refugi Cortals de l'Inglà	Cavalls V. + GR 107 — — —	— 10,45 — 12,-	9,15 11,30 — —	— 0,45 — —	— — 2,45 —	— — 2,- h. —	—Visita al mirador Cap del Ras (Sense parar de caminar)
24-06 Dimarts	Refugi Cortals de l'Inglà Coll de Bimboca Coll de la Moixa Pas del Bou Pla de les Creus Refugi Prats d'Aguiló	Cavalls V. — — Cavalls V. + GR 151 Cavalls V. —	— 7,50 — 10,45 13,25	6,50 — — — —	— 0,10 — 0'10 —	— — — — 6,35	— — — — 6,15 h.	
25-06 Dimecres	Refugi Prats d'Aguiló Pas dels Gosolans Font Tordera Serra Pedregosa Pla de les Bassotes El Collet Torrent de les Moleres Baga de Gresolet Casa-Refugi de Gresolet	Cavalls V. + PR 124 — — — — PR local — — Cavalls V.	— 9,- 9,30 — — — — — 14,-	7,40 — 9,45 — — — — —	— — 0,15 — — — — —	— — — — 8,05 —	— — — — 7,50 h. —	Anem directament a Gresolet deixant de banda el Refugi Estasen del Pedraforca.
26-06 Dijous	Casa-Refugi de Gresolet Coll de la Bauma Coll de la Bena St.Marti del Puig Veinat de l'Hostalet Pont Riu Bastareny Font Nostra-C.Cerdanyola Els Empedrats Estret d'Escriu Torrent del Pendis Refugi St.Jordi (Font del Faig)	Cavalls V. — — — Cavalls + GR's 150 i 107 PR C-125 — — — — —	— — — 10,30 — — 11,30 — — — 14,30	7,15 — — 11,- — — — — — —	— — — 0,30 — — — — — —	— — — — — — 7,15 —	— — — — — — 6,45 —	
27-06 Divendres	Refugi St Jordi Coll de Moixeró Morro de Moixeró Coll de Pendis Coll de Bimboca Coll de Galligans Refugi St.Jordi	PR del Parc GR-150-1 — — — PR C-125 — —	— — — — — 13,15	9,30 — — — — —	— — — — — —	— — — — 3,45 —	— — — — 3,45 h. —	Etapa no compresa en el Circuit. Compàs d'espera per trobar-nos l'endemà amb la Rosa Aquest temps si es vol no cal comptar-lo
28-06 Dissabte	Refugi St.Jordi Casa d'Escriu Coll d'Escriu Fageda Clot d'en Pere Grèixer Pont de St.Nazari (E9 i carretera a Coll de Pal) Casa Milares Collet de la Ferreria Refugi Rebot	Cavalls V. + GR 107 — — — Cavalls V. — — — —	— 8,20 — 9,15 — 11,05 12,55	7,10 (Plou) — — 10,15 — 11,20 —	— — — 1,- — 0,15 —	— — — — — 5,45 —	— — — — — 4,30 h. —	La pluja ens acompanya des de més amunt de la Casa d'Escriu fins a Grèixer. Parada a Grèixer per a recollir la Rosa

TEMPS (NET) TOTAL DE CAMINAR..... 40,05 HORES

EXCURSIONS D'ANTANY

(Meranges i Malniu)

Refugi de Malniu (any 1958). Foto: Josep Blandes

El material esportiu de muntanya que actualment veiem ben normal en les botigues adients no té res a envejar amb el similar d'altres països. Potser alguna antiga marca de renom... Aquesta 'normalització' et fa reflexionar. I no saps ben bé si amb un deix de tristesa (pels punyents antecedents d'una època) contraposada per un interior somriure en fer memòria de situacions paradoxals.

Anys enrere no tothom en tenia, d'equip propi, i aquesta situació feia que l'Agrupació tingués com una de les seves prioritats disposar d'unes tendes de campanya, per la qual cosa s'havia de fer mans i mànigues per poder adquirir un mínim d'equipaments. En el període de vacances hi havia hagut una llista d'espera, de socis, que volien gaudir de la natura i, com a últim recurs, s'havia de relviar de material llogat d'enllà la Capital.

Durant l'hivern de 1958 uns quants socis de l'entitat van fer una excursió al Principat d'Andorra. El

país dels Pirineus era un aparador novedós del molt que aquí en prou feina coneixíem: el niló, l'acer inoxidable, fogonets de gas amb càpsules recanviables. Efectes esportius de 'made' in procedència que, nosaltres, excursionistes de

comarca, els vèiem com un luxe a què només podien accedir uns privilegiats. I els preus també eren temptadors fent comparances...

En aquesta sortida (el qui ho descriu no hi va participar) el llavors Secretari de l'Agrupació, en Tomàs Muela, soci sumament actiu, amb la seva peculiar perspectiva, com aquell que no fa res, feia venir bé situacions oportunes per escombrar cap endins de la casa. Vull dir, fent mirament d'obtenir algun descompte que beneficiés l'entitat.

En aquell viatge en Tomàs va comprar una tenda de campanya, grandeta, de sis o set places, d'una reconeguda marca estrangera. En el regrés, en passar la duana, només s'hi va poder franquejar una part de la tenda; el 'doble sostre' va quedar retingut en la consigna pertinent. La taxa prescrita alterava el pressupost que s'hi havia destinat.

En arribar a Vilanova es plantejà la qüestió per buscar solucions a fi de recuperar el preat bagatge. Què calia fer? Com que la

Travessant Meranges (any 1958). Foto: Josep Blandes

Setmana Santa era pròxima, uns dies tan especials que algun grup de l'entitat emprava per viure la neu (habitualment els Rasos de Peguera), aquest torn es va canviar d'espai en idear un pla per tal de rescatar la peça de la tenda. Així doncs, es preparà una excursió a la neu i l'indret prefixat va ésser el circ dels Engorgs, a la Cerdanya, on hi havia el refugi J. Folch i Girona, a 2.375 m alt, propietat aleshores del C.M.Barcelonès. I vet aquí que del matí al vespre un grup de púdics muntanyencs es poden transmutar en presumptes -valgui el mot- sarroners de premonició, negats.

I arribà el dia de l'anada de l'heterogènia colla que sumava 14 o

Camí del Puigpedrós. Foto: J. Blanes

15 excursionistes. Un col·lectiu de base versat en carmanyoles i cantimplors (alguna havia estat al front del Segre o de l'Ebre). El dia anterior encara s'hi afegí l'amic Ferran Gascón (resident d'un temps a la capital de l'estat, que això és un altre episodi a part) i entre tots dúiem tres parells d'esquís, de què disposàvem..

El projecte proposat era més o menys el següent. Una vegada situats als Engorgs, un escamot de tres o quatre participants (com a màxim) hauria de travessar la portella de Calm Colomer o d'Engorgs, a 2.568m. alt, per davallar tot seguit a la capçalera del riu Engait. D'ací estant una nova arrencada pujadora cap a la portella de Joan Anton de similar altitud que l'anterior, últim empit des d'on en franca baixada et duria a petar a Grau Roig (l'estació d'esquí

encara no existia). A quatre passes hi havia la carretera des de la qual, fent servir algun mitjà de transport, en un no res ja fórem al lloc fronterer per tal de retirar la part de la tenda dels nostres anhels, que hi havia en dipòsit. Llavors només era cosa de reprendre la tirada, cames amunt, a l'invers.

Un fet, però, és la intenció i un altre l'assoliment. De bon principi l'excursió s'inicià amb mig dia de retard. Aquell dijous Sant, 3 d'abril, alguns integrants de l'expedició tenien mitja jornada feineria i no es va poder sortir fins a primera hora de la tarda. Transbord Barcelona i tren vers Puigcerdà. Un recorregut que es feia llarguissim per la lentitud del mitjà. En fer cap a la capital de la Cerdanya ja era ben bé de nit i després de localitzar l'autobús de línia que mena a la Seu aquest ens deixà a Ger. Previ contacte amb uns veïns molt amatents ens digueren que podríem pernoctar en un estatge que ara en diríem d'activitats socials.

L'endemà, un dia grisós, abans no es posà la comitiva en marxa trigà el seu temps. A la fi, amunt, per una drecera costeruda que s'enfilava cap a Meranges. Es duia força pes en les motxilles, queviures per a quatre dies, s'havia d'efectuar un descans sovint... L'Isidre Marin, amb quinze o setze anys, deuria ser el més jove del grup. També hi venien noies, les sòcies la Victòria, l'Aurèlia, la Carme i els matrimonis J.Julià i l'Enriqueta i en J.Claveria i la Rosa. Atançarem el poblet de Meranges i

aquí es decidí la sort de la destinació final. El circ dels Engorgs restava més del doble de lluny i a més altitud que el refugi de Malniu i l'atropament, força fatigat, es decantà quasi per unanimitat per aquest últim paratge. De totes les maneres els més convençuts per a dur a terme la llarga travessada érem ben comptats i amb recança es cedí. El cert és que, quan s'apropa posar en pràctica una decisió presa sobre un tros de mapa, la realitat d'unes dificultats tangibles (que es preveïen) són les que determinen, en un instant, el desenllaç d'un intent.

L'estada al recent construït refugi forestal de Malniu (aleshores d'ICONA) va transcórrer fent sortides pels estanys glaçats i envoltats. També es va realitzar una ascensió al puig Pedrós, per Gascón, Blanes i el que ho conta. Prestatges de ciment per ajeure's, il·luminats pel foc de la llar i envoltats de fum i de fred.

L'afer de la tenda es va tancar com s'havia d'acabar. En una altra sortida llampec a les Valls d'Andorra, l'obstinació d'en Tomàs va recuperar (abonant la tarifa escaient) la peça que faltava. Era una tenda que feia goig (a les poques que teníem se'ls posava un nom) i aquesta, d'aspecte superb, se li deia l'Himàlaia. L'estiu d'aquell mateix any l'aixopluc va prestar uns bons serveis en un campament social -ah experiència! a la vall de Benasc, assaig de què ja s'ha fet narració en una altra anterior memòria.

Antoni Ordovàs

Descans als estanys de Malniu. Foto: Josep Blanes

PIC COMA D'OR

L'estiu del 2003 serà recordat gairebé per tothom com l'estiu de l'ona de calor, o com han popularitzat els diaris, un estiu de "canícula", mot que una gran majoria desconeixiem, i, un cop consultat en el diccionari la definició de "calor canicular", que comprèn un període de quatre a sis setmanes, una part de juliol i gran part de l'agost durant el qual sol fer molta calor, ens atrevim a afirmar que enguany va superar-se en escriure ja que hem suportat altes temperatures una gran part de juny, i els mesos de juliol i agost sencers.

Alguns que hem tingut la sort de poder practicar el muntanyisme el podem recordar, també, pel cim, ascensió o sortides que hem fet. Aquest és el nostre cas, el de la Teresa Pujol, en Pere Corominas, en Josep Blanes, en Salvador Baig i jo mateixa després de

Portella de la Coma d'en Garcies. Foto: Josep Blanes

l'ascensió al Pic de Coma d'Or (2.826 metres), un cim poc o gens conegut del massís del Carlit, amb un bon panorama sobre l'estany de Lanós.

Durant la primera quinzena d'agost ens trobàvem en el

càmping Robinson a Enveltg (La Cerdanya) i malgrat les altes temperatures vam decidir fer un dia de muntanya. Després d'una llarga discussió per decidir el nostre objectiu, vam consensuar el Pic de Fontviva, de 2.673 metres, des del Coll de Pimorent.

El Coma d'Or des de la Portella de la Coma d'en Garcies. Foto: Josep Blanes

Divendres, 8 d'agost, a les set del matí, amb el cel un xic tapat, sortim amb dos cotxes cap al Coll de Pimorent (1.920 metres) per intentar assolir el cim proposat, però una despistada o equívoc respecte a la pista que va a Comarossa ens fa canviar els plans quan sols feia un quart d'hora que havíem sortit. Evidenciem que ens hem fet grans ja que en lloc de desfer el camí i agenciar culpes a l'un i l'altre, decidim amb serenitat i companyonia canviar l'objectiu i dirigir-nos cap al Pic de Coma d'Or, vist que ens trobem

Els cinc que arribàrem dalt del Coma d'Or a 2.826 m. Foto: Josep Blanes

just en la cruïlla del torrent d'Engràcies amb la desviació que vàrem seguir els que fa uns anys vam fer el GR, o el camí dels Bons Homes (GR-107), en l'etapa de Porta- Coll de Pimorent- Rec d'en Garcia- L'Hospitalet.

Després de creuar el torrent d'Engràcies pugem seguint una pista pel fons de la coma, plena de pastures, fins a una petita presa de captació d'aigües on, en cas d'haver decidit fer aquest cim des de la sortida hi haguéssim pogut arribar en cotxe. Una marrada de tres quarts d'hora que amb la tornada inclosa ens hem regalat una hora i mitja de camí.

El pendent s'inclina fortament, i sense pista pugem fins a un petit ressalt proper a la Portella d'Engràcies (segons l'Alpina Portella de Gràcies, i altres l'anomenen Portella de la Coma d'en Garcia) on trobem una mula amb alforges que uns muntanyencs de Madrid estan carregant amb les seves pertinences per anar a fer una travessa. Cal dir que el racó, la mula i el gos que els acompanyava resultava excessivament bucòlic. En Salvador, que obria la nostra comitiva, ens comentà que just en arribar

ell en aquest punt va veure sortir la mula de dalt de la Portella imaginant-se un quadre d'Els Pastorets de la seva infància.

Des de dalt de la Portella travessem pastures de bestiar aprofitades per un bon grup de cavalls i baixem fins a un altre coll, i pujant més suaument que abans fem cap a la Portella de Coma d'Or (2.501metres). A la dreta entreveiem un estanyol que rep el mateix nom.

Des d'aquesta portella ja veiem el fort pendent herbat que haurem de superar així com petits tarters que haurem de travessar per arribar al cim. Cal dir que tot pujant, i suant, gaudim d'una formidable perspectiva de la cresta i el cim del Puigpedrós de Lanós.

Un cop a la carena, girem a l'esquerra i continuem pujant per una ampla cornisa fins que, amb un pendent més suau, arribem al coll entre el Cap de Llosada a la dreta i el Pic de Coma d'Or a la nostra esquerra.

Ens hi encaminem i, amb una inclinació més pronunciada, assolim la punta més alta, de 2.826 metres, amb una panoràmica sensacional. Llavors

interpretem els dubtes que teníem durant la nostra ascensió. Ara entenem el perquè en aquest punt hi vèiem grups de persones quan la creu es troba situada més a l'esquerra, ja que el cim té dues puntes i la creu és en el cim més difícil, a la punta nord, de 2.825 metres.

El cim més alt del Pic de Coma d'Or és fàcil d'assolir, en podem dir un cim de vaques, però per arribar al situat més al nord cal travessar un pas de cresta un xic aeri (cal dir que hi ha bones preses per posar les mans i els peus) que, al meu entendre, li dona el toc de cim d'alta muntanya. No és un pas difícil però cal posar-hi atenció.

Després d'esmorzar amb gana i bona visió i les fotos corresponents, ens decidim a emprendre la baixada recordant-nos que els genolls seran els que ara faran el treball més fort i, per prevenir, la Teresa s'ha posat unes bones genolleres perquè li actuïn d'amortidors.

Tot davallant entre la Portella de Coma d'Or i la d' Engràcies reconeixem la vall de Bésines, rocallosa i profunda, i hi distingim el refugi de les Bésines on fèrem un reagrupament en el camí dels Bons Homes en el tram L'Hospitalet- Portella de les Bésines- Merenç de les Valls, tot recordant que al seu entorn hi havia dues o tres mules, de ben segur que és d'on procedia la que ens havíem creuat el matí.

Acompanyant el ritme amb velles cançons i records arribem de nou al Coll de Pimorent i junt amb els cotxes hi trobem la Pili Meléndez, que s'havia retirat perquè el seu cos aquell dia no la va deixar gaudir d'una jornada de muntanya que costarà d'oblidar.

M. Assumpta Baig i Torras
Estiu 2003

II MOONLIGHT RAL·LI

Bona participació en la segona edició del ral·li d'orientació nocturna que va organitzar l'A.E. Talaia.

Poder gaudir de fer esport en plena nit d'estiu, sense haver de patir tant per la calor, i poder admirar les vistes nocturnes que tenim des del Puig Montgròs de les poblacions de la comarca, era l'objectiu dels organitzadors: passar una bona estona fent una activitat diferent un dissabte a la nit.

Diferenciant els que volien fer una cursa i els que volien fer una passejada, es van fer dues categories, d'Or i d'Argent, obligant a tothom a pujar cap al Puig Montgròs i deixant triar a cada parella la resta del recorregut segons les seves forces i coneixements en orientació i del territori.

El recorregut en la categoria d'Or era exigent, ja que fer tots els controls suposava realitzar un recorregut d'aproximadament 27 quilòmetres. Sortint del local de l'entitat es passava per: la masia d'en Cabanyes, el Puig Montgròs, els Vinyals, la riera de Jafre, can Girona i, tornant pels Colls, s'havia de fixar en l'últim control situat al Xiringuito del Trilles.

El participants al pati de la Talaia. Foto: L'organització

El recorregut d'Argent no era tan llarg, però sí exigent, havent de passar obligatòriament pels Vinyals, urbanització situada al llogar del Puig Montgròs.

A les onze de la nit sortia la primera parella i al voltant de les quatre del matí arribava l'última, cinc hores de passejades pels voltants de Vilanova. En finalitzar la prova, i reunits al local de la Talaia, els participants feien petar

la xerrada sobre les seves experiències, camins triats i desorientacions sofertes. Lectura de les classificacions i sorteig de premis a càrrec de l'organització. Amb molt bones sensacions es va finalitzar el II Moonlight, esperant en el proper tornar a veure el bon ambient que es va respirar en aquesta edició.

Grup de R

Classificacions:

Categoria d'Or

- 1- Javi Sánchez / Diego López
- 2- Carmen Cano / Ivan Artigas
- 3- Sergi Florenciano / Jordi Cobos
- 4- Jordi Montaner / Carles Montaner
- 5- Miquel Zarallo / Albert Pons
- 6- Ricard Belascoain / Jaume Soler
- 7- Dani Rilo / Pere Marse
- 8- Manel Carrillo / Eduard Montaner
- 9- Neus Giménez / Manel Montoliu
- 10- Josep Mestre / J. Esteve Mestre

Categoria d'Argent

- 1- Elio Perea / Yolanda Melençon
- 2- Carles Ortiz / Fernando Pedraza
- 3- David Soler / Magí Clement
- 4- Salvador Belchi / Marc Belchi
- 5- Josep Bertran / Lluís Orus
- 6- Joan Toledano / Isabel Romeu
- 7- Lúdia Orts / Anna de Felipe
- 8- Àngels Pascual / Begoña Asensio
- 9- Ramon Martínez / Oscar Guerrero
- 10- Ramon Camacho / Juan Serrano

CAMÍ DE SANT JAUME: LA RIOJA

Etapa N° 7 VIANA-NAVARRETE

Dia 14-06-2003

Iniciem en aquesta etapa el segon cicle camí de Santiago. Arribem a **Viana** a les 11 hores i després dels preparatius necessaris, comencem a caminar a les 11h45'. A l'església gòtica de Sta. Maria ens posen el primer segell i a la plaça **Mayor**, molt animada, ens fem la primera fotografia. Caminem entre camps de vinya i olivers, aviat trobem l'ermita de **Trinidad de las Cuevas**, passem a tocar les **Lagunas de Cañas**. Abans d'entrar a **Logroño** segelem en record de la Felisa. Són les 14h45' quan hi entrem per la **Rua Vieja**, trobem l'alberg molt ple de peregrins i anem a dinar. Ens posem en camí passejant per la ciutat i tot seguit agafem una pista molt ben feta que ens portarà fins al **Parc i Pantà de la Grajera**. Entre molts camps de vinya ens apropem a **Navarrete**, abans trobem les ruïnes de l'antic **Monestir de St. Juan de Acre**, són les 19h45' i en arribar a l'alberg, sorpresa, no hi ha places, ens toca buscar una pensió.

Havem fet : 19,5 quilòmetres i en portem 146,2

Etapa N° 8 NAVARRETE - NÀJERA

Dia 15-06-2003

Sortim a les 8h45' després d'una nit amb molt de soroll al carrer i havent esmorzat amb no gaire fortuna. Travessem el poble i aviat passem pel cementiri on es pot contemplar el pòrtic tret de les ruïnes de **Monestir de St. Juan de**

Acre que ahir havíem trobat. La calor comença a fer-se notar, arribem a **Ventosa** i fem una petita parada invocant **Sta. Clara**. Una mica recuperats, comencem a pujar fins **l'Alto de St. Anton**, des d'on ja es pot veure **Nájera**, on entrem a les 13h. L'alberg és encara tancat i la temperatura s'enlaira fins a 40 °C. Una vegada instal·lats i havent dinat, visitem el monestir de **Sta. Maria la Real**. Ens queda temps per anar a recuperar el cotxe i portar-lo en el poble següent. Entre constants nyiguis-nyoguis i pujades i baixades continuades del Paco, ens assabentem del nou president del Barça i el resultat de l'equip.

Havem fet : 16 quilòmetres i en portem 162,2

Etapa N° 9 NÀJERA - STO.DOMINGO DE LA CALZADA

Dia 16-06-2003

Després de la calorada d'ahir, decidim començar el camí a primera hora del matí, ho fem a les 6h15' i veritablement donava gust caminar en aquella hora, la sortida del sol, la llum i els paisatges són una passada. Arribem a **Azofra** una hora més tard, entrem pel carrer **Mayor o Real** i en un excel·lent bar fem un bon esmorzar. Caminem entre camps de blat i vinya, en altiplans interminables fins que trobem un gran camp de golf en construcció que ha modificat el traçat del camí i ja no passa per la roureda esplèndida que trobem indicada en molts llocs, sinó que ens fa desviar cap a

Ciriñuela. Poc després trobem **Cirueña** on fem una petita parada per refrescar-nos. Una notícia salta de cop, avui és el 29è aniversari de nocces d'en Josep Maria i la Conxita. Enhorabona i per molts anys !!! Continuem el camí fins que arribem a **Sto. Domingo de la Calzada**, un **rollo** jurisdiccional saluda els peregrins. Ens instal·lem a l'alberg del **Monestir de N.S. de la Anunciación**, de l'orde del Cister. A la tarda fem una bona passejada per la vila on destaca el carrer **Mayor** i la catedral protogòtica, autèntica església de peregrinació, on una gallina i un gall blancs recorden el miracle del peregrí portat a la força. Aprofitant l'avinentesa de disposar del cotxe, fem una petita excursió als monestirs de **St. Millan de la Cogolla** i **Las Cañas**.

Havem fet : 16 quilòmetres i en portem 178,2

Carles Gómez

Arribant a l'Alt de Malacón. Foto: C. Gómez

CAMÍ DE SANT JAUME: BURGOS

Panoràmica del poble d'Agés. Foto: C. Gómez

Etapa N° 10 STO. DOMINGO DE LA CALZADA - BELORADO

Dia 17-06-2003

Havem sortit de Sto. Domingo a les 6h30', travessem el casc antic d'aquesta vila i entrem en una pista on trobem aviat la **Cruz de los Valientes**, un record d'un contenciós entre **Grañon** i **Sto. Domingo**, i podem contemplar un turó cònic anomenat Mirabel, veritable talaia de la comarca. Arribem en un punt de la pista en el qual tenim dues opcions per a arribar a **Grañon**, l'opció més llarga és seguir per la mateixa pista, l'altra més curta és pel voral de la carretera. Triem aquesta (no recomanable), passem per **Grañon** i encarem direcció cap a Redecilla, abans però, trobem el límit de La Rioja i Castilla-León, entrem per tant en terres de la

província de Burgos. Són les 9h quan arribem a **Redecilla del Camino** on podem esmorzar, després visitem l'església de **N.S. de la Calle**, on hi ha una interessant pila baptismal romànica, també hi ha desplaçat un equip de noies que faciliten tota la informació que puguem necessitar. Un indicador gegantí et marca les principals etapes del camí per Castella-Lleó. Continuem caminant entre grans extensions de camps de blat que formen panoràmiques impressionants. Poc després trobem **Castildelgado**, on descansen i remullem una mica, passem per **Viloria**, poble on nasqué Sto. Domingo, i **Villamayor del Rio**, tot encarant una llarga pista paral·lela a la carretera, fins que finalment entrem a **Belorado** quan són les 13h i

ens instal·lem en un alberg privat.

Belorado, vila d'origen romà, té una plaça del més pur estil castellà i l'església de Sta. Maria. La "passitos", una peregrina de no sabem quin país, que camina molt lentament fent passos molt curts, però que sempre arriba com tot-hom.

Havem fet : 24,5 quilòmetres i en portem 202,7

Etapa N° 11 BELORADO - ST. JUAN DE ORTEGA

Dia 18-06-2003

Els concerts nocturns encara no havien tingut protagonisme, aquesta nit quasi provoquen un motí. Havem sortit a les 7h. Pas-

Catedral de Burgos. Foto: C. Gómez

Carrer principal d'Hormillos del Camino. Foto: C. Gómez

sat el poble de Tosantos, contemplem a la dreta, sota uns penya-segats sobre el poble, l'ermita rupestre de N.S. de la Peña. Passem per Villabistia i el terreny comença a enlairar-se, arribem a Espinosa del Camino on esmorzem.

Encarem el camí cap a Villafranca Montes de Oca, per on passem a les 10h30' i comença una dura pujada, és l'inici dels mítics Montes de Oca (Puerto de la Pedraja), llarg recorregut enlairat entre boscos d'alzines, pins i roures. Trobem el monument a la guerra "incivil" i després d'un llarg camí comencem a baixar fins que veiem el Monestir de St. Juan de Ortega, on arribem a les 14h. Un lloc molt tranquil i on gaudim d'una hospitalitat i amabilitat exquisides. Després de la missa, som convidats junt amb altres peregrins a una sopa d'all, en un ambient molt relaxat. Ha estat una etapa dura però agradable, bons paisatges, natura exuberant i tranquil·litat quasi eremítica. A St. Juan de Ortega hi destaca l'església triabsidal feta amb plànols del sant arquitecte en el segle XII, els capitells romànics i un baldaquí sobre la vida del sant. Coneixem una família molt agradable vinguts de Puerto Rico, pare, mare i 4 fills, que començaren a Roncesvalles i volen arribar a Santiago. Coneixem un

simpàtic personatge que ens fa cargolar de riure, és el Manolo, ja no li queda quasi oli.

Havem fet : 24,1 quilòmetres i en portem 226,1

Etapa N° 12 ST. JUAN DE ORTEGA - BURGOS

Dia 19-06-2003

Comencen a caminar a les 6h, fa fred i ens abriguem, trobem una creu de fusta i, al cap de poc, el camí passa entre una espessa roureda fins que trobem **Agés**, a les 6h45'. Cal ressaltar

que el paisatge és magnífic amb el sol que surt i l'especial lluminositat de l'hora. Al cap de poca estona entrem a **Atapuerca**, coneguda pel jaciment paleolític que hi ha als afores del poble, on esmorzem. Seguim el camí pujant la serra d'**Atapuerca** i esperant el Paco que s'havia endarrerit per cagar, ens passen els amics de **Normandia** i ens diuen: "**Votre ami a bien mangé !!!**" Trobem un camp militar i un bonic bosc d'alzines fins que arribem al punt més alt on ja podem veure **Burgos**. Tot baixant veiem a la dreta una mina a cel obert fins que finalment trobem **Cardeneu-la-Riopico** i aquí comença el martiri.

Caminem per carretera asfaltada, trobant **Orbaneja-Riopico**, un pont que supera l'autovia A-1, polígon industrial de **Villafria** i ja en nucli urbà **Gamonal**. És una penitència ! Entrem a **Burgos** pel carrer de **Las Calzadas** fins que comencem a trobar el centre històric, la plaça de **St. Lesmes** i finalment, la joia de la corona, la **catedral de Burgos**. Camí de l'alberg trobem un seminari reconvertit en gran hotel i travessant el riu **Arlazón**, entrem en

Davant de la col·legiata de Ntra. Señora del Camono (Castrojeriz). Foto: C. Gómez

un gran parc on al bell mig hi ha l'alberg, són passades les 14h. A la tarda visitem la catedral i el nucli antic. Anant a buscar el cotxe a **Belorado**, el Carles perd la cartera en l'autocar, després d'uns instants de nervis i fer algunes gestions, aconseguim que el xofer trobi la cartera i ens la portin el dia següent.

Havem fet : 26,6 quilòmetres i en portem 229,3

Alt de Mosterales; al fons, el castell de Castrojeriz. Foto: C. Gómez

Etapla N° 13 BURGOS - HORNILLOS DEL CAMINO

Dia 20-06-2003

Sortim de l'alberg, ple de gom a gom, a les 7h, i comencem a caminar passant per l'**Arco de San Martin**. Una hora més tard trobem **Villalbilla de Burgos** i en menys d'una hora arribem a **Tardajos** on esmorzem. Continuem el camí i ben aviat trobem **Rabé de la Calzadas**, avui toca cantar i les cantem totes, però cap sencera, entre elles l'Estaca, una allau de monges vénen en direcció contraria, una d'elles ens diu que coneix aquesta cançó, la monja és basca i del Barça. A Rabé ens esperava una monja d'edat per obsequiar-nos amb un escapulari i animar-nos a continuar el camí. La calor és

força i comencen a sortir paraigües, una solució ben pensada. A les 12h entrem a **Hornillos** pel carrer tan conegut i després d'instal·lar-nos a l'alberg lloguem un cotxe per anar a Burgos a recuperar la cartera d'en Carles i on també dinarem. Tornem a **Hornillos** amb el nostre cotxe. Molts peregrins que trobàvem pel camí o als albergs, els perdrem de vista, ja que molts d'ells han

continuat fins a **Hontanas**, 10 quilòmetres més lluny. No obstant, els de Quebec, un pare de 75 anys i el seu fill, sí que els trobem a **Hornillos**.

A la tarda aprofitem que tenim el cotxe i aconsellats per l'aerogüia del camí, ens apropem a visitar dos llegats històrics, el castell de Olmillos de Sasamón i molt a prop la catedral de Sasamón.

Havem fet : 18,6 quilòmetres i en portem 247,9

Etapla N° 14 HORNILLOS DEL CAMINO - CASTROJERIZ

Dia 21-06-2003

Comencem a caminar a les 6h pujant un altiplà i ben aviat trobem l'**Arroyo de St. Bol**, on veurem les ruïnes d'un antic monestir

i un modern refugi del mateix nom. El camí passa per un veritable mar de camps de blat, comencem a baixar i en sentit contrari trobem un ramat d'ovelles i el pastor. De cop, en un veritable clot, apareix **Hontanas**. Trobem un home net amb armilla de colors, li preguntem per esmorzar, ens acompanya i resulta que és l'amo del bar, es diu **Victorino**, li demanem si ens pot preparar uns ous amb xoriç, ens diu que no, més ens pot fer entrepanes. Li preguntem si hi ha algun altre lloc on ens ho puguin preparar, la resposta és ni si ni no, segellem i marxem. Malauradament no n'hi cap altre, de lloc, i ens toca tornar a can Victorino perquè ens prepari els entrepanes. La resposta és contundent, **Fuera !!!** Les dones de l'alberg ens ajuden i comencem a conèixer la vida i obra del tal personatge Victorino. Seguim el camí, trobem les ruïnes del **convent de St. Anton**, la carretera passa pel mig de les ruïnes i per la mateixa carretera comencem a veure les cases de **Castrojeriz**, concretament la col·legiata de **N.S. del Manzano**, on arribem a les 12h. Fem una parada i invoquem la protecció de Sta. Clara. Ens instal·lem a l'alberg i anem a dinar, un súper bacallà a la pil·pil. Al restaurant ens comenten que el tal Victorino és un personatge molt inestable que n'ha fetes de tots colors i que el millor favor que ens ha fet és no donar-nos esmorzar. A **Castrojeriz** hi ha festa gran, però nosaltres a les 10h30' ja érem al llit escoltant el castell de focs artificials. Cal indicar que **Castrojeriz** és una vila de 2 quilòmetres de llarg, a l'ombra de les ruïnes del castell, on en el carrer Real hi ha notables esglésies.

Havem fet : 19,7 quilòmetres i en portem 267,6

Carles Goméz

CAMÍ DE SANT JAUME: PALENCIA

Etapa N° 15

CASTROJERIZ - FROMISTA

Dia 22-06-2003

Sortim a les 6h tot començant a pujar una estreta pista paral·lela als frondosos sots fluvials del riu **Pisuerga**. Arribem a **Itero del Castillo**, darrer poble de Burgos, prop hi trobem també l'**hospital de St. Nicolás**, edifici molt bonic reconvertit en alberg de peregrins, parem, refresquem i sel·gellem.

Tot seguit travessem el **Puente del Fitero**, un dels més llargs del camí, d'onze ulls sobre el riu Pisuerga, ja en terres de Palència, on trobem una fita que així ho diu.

Ben a prop hi ha el poble de **Itero de la Vega**, on un ciclista ja ens informa on hi ha el bar per esmorzar. Una vegada més toca parlar del Victorino, l'amo del bar també coneix les malifetes del personatge amb els peregrins. El camí passa entre camps de blat i amb un paisatge molt atractiu. Fa molt de calor.

Entrem a **Boadilla del Camino**, amb repicada de campanes i trobant una inesperada processó que ve en sentit contrari. Amb tantes emocions toca descansar i ho fem en unes instal·lacions modèliques del poble. Els altres peregrins queden al·lucinats amb la nostra vocació a Sta. Clara. Trobem una parella francesa formada per una noia i un noi de color, són d'Arles-sur-Provence i ens diuen que vénen caminant des d'allà. Fan volar la imaginació a més d'un!

El camí ens porta a l'encontre del canal del Pisuerga, abans d'entrar a **Frómista**, que ho fem a les 13h30', i on trobem l'església de **San Martín**, una de les millors del camí. L'alberg és nou i molt confortable.

Havem fet : 26,0 quilòmetres i en portem 293,6

Etapa N° 16

FROMISTA - CARRION DE LOS CONDES

Dia 23-06-2003

Comencem a caminar ben aviat, aquesta vegada havem esmorzat en el refugi. En menys de 10 quilòmetres trobem tres pobles; **Población de Campos, Villovieco i Villarmen-tero de Campos**. A la sortida d'aquest darrer, fem una parada en una font, ens refresquem i veiem com van passant altres peregrins a peu o en bicicleta. Tot seguit ens toca caminar per una llarga recta paral·lela a la carretera que ens portarà, primer a **Villalcázar de Sirga**, amb la sobirana església dels Templaris dedicada a **Sta. Maria la Blanca**, la recomanen especialment, tot i estant en període de restauració. Esmorzem en aquesta vila i tot seguit continuem el camí fent la recta final per entrar a **Carrión de los Condes** a les 12h30', on trobem el convent de Sta. Clara,

la nostra santa preferida, parem i sel·gellem i després anem a l'alberg principal per fer el mateix. Aquesta vegada toca anar a l'hotel La Corte, ja que és la darrera caminada d'aquest cicle i avui vénen les mullers a buscar-nos.

Carrión de los Condes, històricament molt rica, famosa pel tribut de les **Cien Doncellas** als moros, per les seves esglésies i el **monestir de St. Zoilo**.

Una vegada tots junts i després de dinar i descansar, fem una petita excursió amb cotxe fins a **Sahagún**, ciutat que trobarem aviat en el següent cicle d'etapes, visitem l'alberg i saludem els peregrins de Normandia, que feia 3 etapes que ja no vèiem. Demà serà el dia de tornada cap a Vilanova, via Palència, Aranda del Duero, Burgo de Osma, Tarazona i fins a trobar l'autopista de Saragossa.

Havem fet : 19,2 quilòmetres i en portem 312,8

Carles Gómez

Església romànica de San Martín de Frómista. Foto: C. Gómez

L'APLEC DEL SANT DEL BOSC

Un espai i un instant màgics

Els que ja fa anys que ens esplaïem a trepitjar el país buscant-ne els indrets i els moments que més ens poden satisfer, hi ha vegades que hem d'admetre, perquè ho veïem i ho vivim directament, els canvis profunds que s'han produït a la nostra societat les darreres dècades. La proliferació de vies que permeten l'accés a punts abans inabastables mecànicament, l'augment desmesurat de vehicles de tota mena, la tendència sovint massiva a envair espais tradicionalment poc concorreguts i un alarmant relaxament del respecte per la natura fan que, massa sovint, no puguem deixar de plànyer-nos de l'ús i abús que es fa del paisatge.

Així doncs, quan s'ha sentit el plaer de discórrer per tants i tants punts del país tenint la sensació de viure'l en estat pur o, si més no, no convulsionat com ara, s'agraeix de poder trobar llocs i recuperar ocasions en què la natura encara se'ns presenti amb

tot el seu encant i que, si hi ha intervingut la mà de l'home, continuï mantenint el punt de puresa, d'utilitat i d'equilibri, d'encís en definitiva, que havia adquirit amb el pas dels segles. Això, encara és possible. I és bo, i lògic, que quan tenim oportunitat de gaudir-ne un exemple vulguem deixar-ne constància i compartir-lo.

Un cas ben explícit d'aquesta possibilitat es va donar el diumenge 28 de setembre a l'aplec de Sant Salvador del Bosc, al vessant nord del Montsec de Rúbies. En aquesta ermita, s'hi celebra des de temps immemorial l'aplec el dia de Sant Miquel, encara que darrerament s'ha convingut de fer-lo al darrer diumenge de setembre. La devoció per aquest santuari va molt més enllà dels pobles de la rodalia ja que abasta tota la conca de Tremp i arriba fins ben enllà de la Noguera, tot i la gran barrera montsequina. Aquesta anomenada ha portat a un fet que

la justifica del tot. El cas és que, com a signe inequívoc de profunda identificació amb l'indret, per la majoria de conquesos és conegut amb la forma familiar de *Sant del Bosc* i per part dels més fervents i assidus encara simplement com el *Sant*.

I quines circumstàncies hi concorren, direu, perquè hi hagi l'ambient tan especial a què ens referíem? En primer lloc, i com a fet singular, la situació. El fet d'estar penjat en un gresy encastellat cinc-cents metres per damunt del llit del riu Barcedana el converteix en una miranda excel·lent, amb l'al·licient complementari que per arribar-hi cal comptar, com a mínim, amb una hora ben llarga de camí costerut. I aquí, no podem deixar de referir-nos, com un atractiu bàsic de l'excursió, al sender que hi porta. Des de la pista d'aproximació que discorre pel fons de la vall, arrenca un camí que supera, sempre per dins del bosc, la pala rosta que corona el santuari. I ho fa amb la gràcia pròpia i única de la saviesa popular al llarg de la no menyspreable xifra d'un centenar just de revolts, coincidència que li ha valgut de ser conegut com "el camí de les cents corbes". Si tot passant-hi observem els estratègics marges de suport que hi sovintegen i els trams empedrats que encara conserva, no ens costarà de convenir que es tracta d'un dels més interessants de la xarxa, cada dia més reduïda, de camins tradicionals que es mantenen diguem-ne en estat verge a les nostres muntanyes.

Absis de l'ermita de Sant Salvador del Bosc. Foto: Salvador Butí

Per tot plegat, no ens ha d'estranyar que la comunió que s'estableix entre els que hi concorren porti a un clima d'aquells que, com dèiem, enyorem, perquè a hores d'ara ja no és fàcil d'aconseguir. Rebuts, al peu de l'últim retomb i com a signe d'hospitalitat, amb coca i moscatell del país, ens vam disposar a recollir-nos a l'ermita per celebrar la missa. Enmig d'una mitja claror agradable, i envoltats dels carrells d'exvots que en tonifiquen la devoció, vam compartir una eucaristia que, més enllà d'un acte litúrgic, es va convertir en una conversa comunitària entranyable. Els goigs, en el cant dels quals la voluntat feia secundari el rigor musical, vam cloure aquella estona màgica just quan el sol trencava el sostre de núvols i la gàbia de boira que ens havia encerclat tot el matí. El *Sant* no ens volia acomiadar sense mostrar-se amb tota la seva bellesa i que poguéssim gaudir del panora-

L'ermita de Sant Salvador del Bosc amb la vall de Barcedana al fons. Foto: S. Butí

ma magnífic que ens ofereix des del seu balcó privilegiat.

Tot refent el camí, les ramanxoles harmonioses d'aquest camí ancestral ens enfortien la confiança. La confiança que ens dona el fet de comprovar que experiències com aquesta, compartida amb persones que es mouen per uns sentiments comuns com foren en

aquesta ocasió els bons amics vilanovins Maria Carme Barceló i Salvador Butí, ens ajuden a refermar el goig de viure en aquest nostre país que, malgrat les malvestats que l'assetgen i el torturen, encara ens pot oferir uns al·licients vitals per a nosaltres inigualables i uns atractius paisatgístics d'una bellesa única.

Jordi Mir

Davant de l'ermita. Foto: Salvador Butí

Padró. Foto: Salvador Butí

BARRAQUES DE PEDRA SECA

DE SITGES I DEL GARRAF

L'abril d'aquest any que estem a punt d'acabar es presentava als jardins del Prado de Sitges un magnífic treball de camp sobre les construccions de pedra en sec. Els autors, En Ramon Artigas, l'Andreu Camps i en Josep Pascual, són tres excursionistes que després d'anys i anys de trescar per aquests munts de déu catalans van adonar-se que junt amb la natura hi havia un destacat llegat humà: les barraques de pedra seca, (de vinya i de pastor segons l'indret, mulasses en d'altres) i des d'aleshores, i això vol dir, des de fa 5 anys, s'han dedicat a fer-ne un recull sistemàtic i acurat, tan acurat que, i donada la quantitat que en van trobant, i per no repetir-les, les van catalogant, deixant com a distintiu un petit drac, el de Sitges, en una pedra que dipositen a dins de la construcció fixada.

El resultat de la seva desinteressada tasca ha estat la publicació d'aquest llibre que duu per títol *Les barraques de pedra seca de Sitges i del Garraf*, i que es va presentar a la Talaia el 24 d'octubre. La presentació a Vilanova va servir per obrir un debat sobre la protecció i conservació d'aquest tipus de construcció que com cita August Bernat i Constantí en el pròleg van dir Paul Devereux, John Steele i David Kubrin en el seu llibre *Gaia, la Terra intel·ligent*, i que val la pena de reproduir: *La Mare Terra té diverses maneres de contactar amb nosaltres, una d'elles era la de despertar en nosaltres la necessitat de visitar les antigues construccions de pedra, especialment les sagrades. És un efecte, diuen, intel·lectual, estètic o bé intuïtiu que pot succeir*

instantàniament o de manera més subtil temps després de la visita, però un cop s'ha captat la crida de les pedres, hom sent una atracció magnètica irresistible que l'empeny a seguir visitant els antics indrets. I aquesta **pedra** és la que ha colpit els nostre autors i els ha esperonat a treballar setmana a setmana vers la recerca d'aquestes pedres que ens posen en contacte amb els nostres avantpassats i la natura i ens expliquen una part de la nostra història, de la nostra vida quotidiana i de la nostra economia.

El llibre consta de 2 parts, a banda del pròleg i la introducció. La primera és la part explicativa del que són les construccions de pedra seca, les seves tipologies, manera de construir-les, antiguitat etc. La segona, a la vegada, té diferents parts. La primera és un exhaustiu inventari de les barraques del Garraf, la segona ens faciliten diferents itineraris i les dues darreres parts són dues apostes de futur, ells en diuen "recomanacions".

Recomanacions per a la seva conservació i reconstrucció i recomanacions de divulgació i educació vers el respecte d'aquestes construccions tan senzilles, i a la vegada tan ben fetes i pensades per a donar un servei als homes que les han fetes servir al llarg dels segles.

El aquest llibre hi ha censades 420 barraques al Garraf. Avui però el seu arxiu documental és molt més gran i ja han passat els límits comarcals i els seus peus han crescut ja pel Penedès (alt i Baix) i l'Alt Camp, entre altres indrets.

Obres com aquesta poden fer

possible que gent de diferents indrets, cridats per la febre de la pedra, es posin en contacte i en surti un projecte comú acarat a la seva conservació, restauració i divulgació. Esperem que des dels diferents centres d'excursionistes, d'estudis o individualitats facin possible que aquesta part del nostre patrimoni esdevingui un bé comú i que perduri per a les generacions futures perquè com ens diuen els autors *Un patrimoni històricocultural i un testimoniatge d'una determinada civilització, que tenim tan a prop de casa [...] donaria, a un potencial públic escolar, d'estudiosos i també particulars, l'oportunitat de conèixer una realitat històrica present en cadascuna d'aquestes humils construccions.*

Cal i de nou reproduïm la veu dels autors, *caminar plegats, en la mateixa direcció, les institucions -Generalitat, Consells comarcals, ajuntaments-, els universitaris-arquitectes, arqueòlegs, historiadors- i els estudiosos locals per tal d'investigar i realitzar estudis especialitzats, ... per aconseguir que aquestes construccions formin part del nostre patrimoni cultural.*

Ells ara ja han llençat l'ham, desitgem que piquin molts i molts peixos i que aquesta proposta esdevingui una realitat i la millor manera d'aconseguir-ho pot ser fent entre tots una bona pinya i engrescar-se en aquest projecte la gent de la Talaia, els excursionistes d'altres municipis del Garraf i de Catalunya i trametre les nostres intencions a les administracions que poden fer possible la seva conservació.

Àngels Parés Corretgé

Crònica del "cotarro" talaienc

NOTA DES DE LA REDACCIÓ

Com podreu comprovar, aquesta edició de la Revista correspondrà aproximadament al segon semestre del 2003. Si bé la intenció era fer-ne dues abans de final d'any, això ha estat materialment impossible, no només per als nous confeccionadors que componen la revista, sinó perquè moltes vegades hem d'empaitar els autors dels textos o de les fotos per concretar articles i col·laboracions, i tot plegat endarrerix les edicions. Una vegada més us hem de demanar que ens doneu un cop de mà, que col·laboreu en aquesta publicació que és la de tots els socis - i ja sabem que tothom té molta feina -, però creiem que la nostra Revista bé mereix un petit esforç i podrem publicar a temps les edicions previstes.

DARRERA ACTUACIÓ DE L'ANTERIOR SEMESTRE: SOPAR A LA PLAÇA DE LES COLS I CLOENDA DE LES ACTIVITATS DEL CURS 2002-2003

Com que quan vàrem tancar la darrera edició encara no s'havia fet aquesta festa no es va incloure en l'anterior "cotarro". Amb endarreriment, però, us recordarem que es va celebrar el 4 de juliol la Cloenda de les Activitats del curs 2002 - 2003, i que com ja comença a ser tradicional es va muntar un altre sopar col·lectiu a la Plaça de les Cols. Després de les paraules de benvinguda es projectà un audiovisual on figuraven diapositives de les activitats d'aquesta temporada que havien realitzat les diferents seccions de la Talaia. Igual que altres vegades, va encarregar-se de muntar la projecció l'Andreu Ferrer, que de nou realitzà un treball excel·lent d'imatges i música. El sopar, estiuenc, ben presentat i coordinat, fou confeccionat per les responsables del bar del local que hagueren d'atendre més de 150 comensals, que gaudírem tots plegats d'una altra jornada de convivència social. Al final tothom col·laborà en desmuntar i portar al

seu lloc taules i cadires. Podem dir que fou un èxit.

2005, CINQUANTENARI DE L'A.E. TALAIA

Us recordem una vegada més que només resta un any per celebrar el nostre Cinquantenari, i que durarà des de l'1 de gener al 31 de desembre del 2005, tot i que la data fundacional serà concretament l'11 de setembre del 2005. La Comissió del Cinquantenari està treballant en organitzar tots els actes i celebracions que constituïran el Programa del Cinquantenari, el qual serà presentat als socis i a la premsa junt amb l'anagrama i altres qüestions abans de Nadal del 2004. Tot i que hi ha una bona colla de socis compromesos en diverses feines relacionades amb aquest Cinquantenari, necessitem molts més col·laboradors que puguin fer gestions, feines, escriure textos, portar i seleccionar fotos diverses, etc., fins i tot fer-se responsables d'organitzar alguna de les activitats. Compteu que gairebé tot ha de quedar resolt durant el proper any, per tenir-ho a punt per al Cinquantenari. Per a qualsevol qüestió, col·laboració o iniciativa poseu-vos en contacte amb qui encapçalen la Comissió: Ma Carme Barceló o Josep Blanes, donant avís a Secretaria de l'entitat, o posant-se d'acord per telèfon. Us esperem.

CIRCUIT DIPUTACIÓ DE BARCELONA D'ESCALADA EN BLOC "BOULDER 2003"

Com altres anys, l'Àrea d'Esports de la Diputació de Barcelona, dins el programa "De Marxa amb l'Esport" i conjuntament amb la FEEC, vol donar a conèixer i promocionar l'escalada esportiva en la modalitat d'escalada en bloc. Aquesta és una activitat oberta a tothom, si bé enfocada especialment en 4 àrees tècniques segons l'edat: de 10 a 12 anys, de 13 a 15, de 16 a 18 i de 19 a 25 anys. Com que el circuit és dins l'àmbit barceloní de la Diputació, ja ha anat recorrent 8 pobles i ciutats, i precisament la que fa nou

és la nostra: Vilanova i la Geltrú, que s'haurà celebrat el 29 de novembre, i concretament al MAE (Mur Artificial d'Escalada) que com sabeu es troba situat al Pavelló Esportiu de la plaça de les Casernes i que està gestionat per la Talaia a través del GEAM. Esperem que tingui l'èxit que es mereix, aquesta bona iniciativa, que compta amb l'atractiu de la Competició de final del Circuit a més de la Jornada de Portes Obertes.

PARTICIPACIÓ TALAIENCA EN CURSOS DE FORMACIÓ DE TÈCNICS I DE MONITORS-INICIADORS

Com estava previst, l'octubre passat es va inaugurar el curs de Tècnics d'Esports de Muntanya i Escalada en què varen participar membres de la nostra entitat i que volen assolir els tres nivells de què consta el curs: 1r nivell, Certificat d'Excursionisme, 2n nivell, Tècnic d'Esport de Grau Mitjà en l'especialitat (a escollir) de Muntanya Mitjana, Alta Muntanya, Descens de Barrancs i Escalada, per finalment passar al 3r nivell, de Tècnic de Grau Superior. Amb dos escenaris diferents, tres socis han passat el primer nivell, així el Ramon Camacho a Vielha i el Diego López i el Jaume Soler, al Jou de Guardiola de Berguedà, continuaran cap a l'altre nivell.

Per altra banda, a final de setembre i a través de l'ECAM, va fer-se la segona tongada de proves d'accés per al curs de Monitors - Iniciadors en les modalitats d'Escalada i Descens de Barrancs. Els participants d'aquestes proves varen ser inscrits previ aval de la seva experiència fet per cada entitat. En aquestes proves de 5 socis de la nostra entitat, 4 d'ells varen aprovar: David Alba, Israel Prieto, Diego López i Jaume Soler.

I per altra via, la de la Federació Catalana d'Espeleologia, han participat en el curs de Monitors de l'especialitat de Descens de Canons i Engorjats 7 membres del GET: Èlio Perea, Isidre Galofré, Joan

Crònica del "cotarro" talaienc

Rodríguez, Xavi Gallardo, Ma Josep Escuer, Salvador Belchi i Ma Àngels Pascual. Cal recordar que ambdues federacions, la FEEC i la FCE, tenen competències en aquesta especialitat del barranquisme. Esperem que les nostres activitats prosperin amb aquest increment de la formació dels nostres socis, que alhora de millorar la seguretat de les nostres sortides també entren en el capítol de compliment de la legislació vigent.

XIV CURS D'INICIACIÓ A L'ESPELEOLOGIA

Durant els mesos de novembre i desembre ha tingut lloc la catorzena edició d'aquest curs d'iniciació a l'espeleologia, que, organitzat pel GET, ens demostra de nou l'alt nivell que assoleixen aquests cursets, els quals, any rere any, fan que una bona colla de joves s'iniciïn en el coneixement de les tècniques de l'exploració subterrània.

Les classes teòriques s'han impartit al local social i tractaven des de la història de l'espeleologia, el material d'exploració i les tècniques de progressió, nocions d'ecologia, bioespeleologia, geologia, cartografia i topografia, prevenció d'accidents i autosocors, i instal·lació de cavitats. Mentre les practiques d'inici s'han fet a parets exteriors prop de Sant Pere de Ribes, per explorar després les coves de les Simanyes, l'avenc del Llest, l'avenc Passant, l'avenc Asensio i anar finalment al Gran Barranc del Perellós i l'avenc de la Llauna. A la clausura, com sempre repartiment de diplomes i bona celebració entre monitors i alumnes.

NECROLÒGICA

Encara que amb endarreriment, hem de fer patent el nostre condol a les nostres sòcies Marcel·lina i Rosa Mª Simón per la mort de la seva mare Francisca Martín, que ens va deixar el passat 2 d'octubre a l'edat de 90 anys, després de patir d'uns mesos de malaltia. A elles i també al Manel Vidal i el David Vidal, i la resta de familiars, vinculats a la Talaià, la

nostra sentida condolença. Descan-si en pau.

ELS DE LA SECCIÓ DE SENDERS ENDARREREIXEN LA SORTIDA INAUGURAL

La veritat és que no ha pogut ser. Primer no anem a Eivissa perquè tot i les gestions de la Junta ???, ni els dies disponibles ni la complicada logística del desplaçament ens permeten fruir d'un començament de curs sonat. Però també haguérem d'ajornar la segona opció que era anar l'11 i 12 d'octubre cap al Penyalgosa, al país Valencià, ja que estava tot ple. Finalment, i després d'haver començat el curs i haver fet ja un GR, la sortida "inaugural" s'ha fet finalment el 29 i 30 de novembre, al Penyalgosa (1.813 m), la crònica de la qual us explicarem en la propera edició de la revista.

ESQUIADORS, JA TENIU A PUNT LA "TARGENEU" 2003 - 2004

Com cada any la Federació Catalana d'Esports d'Hivern posa a disposició de tots els esquiadors la llicència catalana per aquests esports amb la millor assegurança específica per a la neu, i que com sabeu cobreix totes les contingències d'assistència, rescat a pistes, despeses mèdico-quirúrgiques i d'hospitalització, viatges de familiars, reemborsament d'abonament i de classes no utilitzades per accident, i indemnitzacions per assistència sanitària o responsabilitat civil, etc. Si us feu la Targeneu a través de la nostra Secció d'Esquí, el seu preu serà de 38 €. Ens trobareu dilluns, dimecres i divendres de 8 a 10 del vespre al local. Per a més detalls els trobareu a la nostra web :

[i cliqueu](#)

a la Secció d'Esquí.

TAMBÉ LA FEEC ENS HA ENVIAT EL PLA DE LLICÈNCIES 2004 (LA TARJA DE MUNTANYA)

La targeta de la nostra FEEC torna a presentar-nos el Pla de Llicències per a l'any 2004, molt semblant a

l'any anterior, però amb els preus actualitzats. En aquestes mateixes pàgines us presentem la taula de preus, modalitats, cobertures de l'assegurança, àmbits geogràfics, etc. I en tot cas, comenceu a demanar ja les vostres targetes a la nostra Secretaria perquè així us sigui vàlida a partir de primer d'any. Cal destacar com a novetats l'ampliació dels avantatges per als més "saïos", els majors de 75 anys amb tarja de modalitat F, o també que a partir d'ara amb la llicència tipus D, l'activitat de BTT o Bici de Muntanya passarà també a estar coberta per la corresponent assegurança. Als qui pertorqui rebre la revista "Vertex", cal dir que passa a ser bimensual, és a dir, 6 números a l'any. I a qui l'interessi, com a novetat d'aquest any, per als primers 5000 federats que ho desitgin, la FEEC dona l'opció d'adquirir per 15 €, en el moment de fer la seva llicència federativa una **motxilla exclusiva per als federats**. Només cal omplir la butlleta de sol·licitud i pagar el seu import en demanar la llicència. Us esperem a la nostra Secretaria, cada vespre de 7 a 9.

CRÒNICA DELS DIVENDRES CULTURALS

Tornarem a engegar les activitats dels divendres, concretament el 3 d'octubre, amb la **PRESENTACIÓ DE LES ACTIVITATS DEL CURS 2003 - 2004 DE LES DIVERSES SECCIONS**. De fet només presentarien programa d'actuacions previstes les seccions de Senders, la de Muntanya i la de Cultura, mentre que les altres encara no ho tenien preparat. L'acte, però, no només es limitava a això, sinó que el **Salvador Butí** ens tenia preparada una petita xerrada amb imatges sobre **DOS INDRETS AMB HISTÒRIA**. Un d'ells es referia a la història a l'entorn de l'església de Santa Constanza de Roma i l'altre a uns vestigis d'un lloc d'una batalla entre teutons i romans a la Provença que anomenà com el trofeu de Mario.

El divendres dia 10, i organitzat tam-

Crònica del "cotarro" talaienc

bé per la Secció de Cultura, ens presentaren una extensa projecció de diapositives titulada **APUNTS ARTÍSTICS DEL MÈXIC PREHISPÀ**, i que en principi havien de presentar conjuntament la **Neus Solé i el Josep M. Also**, però com que la Neus era de viatge tota la conferència la portà el Josep M. Així poguérem fer un exhaustiu recorregut per piràmides, temples i altres monuments de les cultures pre-colombines com la maia, l'azteca, l'olmeca, la tolteca i la teotihuacan, i de les quals ens mostrà unes esplèndides diapositives de les restes arqueològiques que ens feren veure com eren aquells pobles abans de l'arribada dels conqueridors espanyols.

I el 17 d'octubre el **Josep Blanes** presentava una projecció de diapositives organitzada per la Secció de Cultura i que tractava de **CAVALLS DEL VENT. UN TOMB PEL CIRCUIT DE REFUGIS DEL PARC NATURAL DEL CADÍ - MOIXERÓ**. La projecció ens mostrà un complet reportatge d'una excursió de set dies que començava al Refugi Rebost, seguia cap als Cortals de l'Inglà, cap al de Prats d'Aguiló, cap a la casa - refugi de Gresolet, passava pel Sant Jordi i tornava, passant per Grèixer, cap al refugi Rebost. Un llarg recorregut per carenes, colls, serralades, boscos i valls, amb un relat amanit amb anècdotes i amb forces imatges de flors d'aquest magnífic Parc Natural.

El següent divendres, que era el dia 24, prèvia introducció a la xerrada per la historiadora **Àngels Parés** ens fou presentat un llibre, conjuntament amb una exposició sobre el mateix tema: **BARRAQUES DE PEDRA SECA (mulasses)**. Una animada presentació per part de tres sitgetans autors del llibre: **Ramon Artigas, Andreu Camps i Josep Pascual**, que ens anaren explicant com han aconseguit reunir aquell extraordinari catàleg de cabanes de pedra seca de les comarques del Garraf, de l'Alt i Baix Penedès, de l'Anoia i alguns sectors d'altres comarques, indicant-nos els mètodes de recerca de ca-

banes, la seva classificació per la forma i per les seves dimensions, a més de dir-nos ell lloc on es troba i el seu estat constructiu, sovint en situació precària quan no quasi enderrocada, si bé poguérem veure exemplars molt ben conservats, tot i que la pagesia ja no utilitza aquestes construccions i per la qual cosa tampoc s'esmercen esforços en mantenir-les. El llibre constitueix un catàleg complet d'aquestes singulars construccions i representa un interessant treball de recerca molt ben aconseguit pel seus autors. Després d'una tanda de preguntes, la sessió es cloqué amb càlids aplaudiments.

Tancàvem el mes d'octubre, el divendres 31, amb una conferència pròpia de la tardor: **LA CUINA DELS BOLETS** la qual anà a càrrec del **Francesc Murgadas**, el conegut gastrònom vilanoví que ja ha passat altres vegades amb to més festiu per la nostra sala d'actes. I precisament aquesta vegada la seva xerrada potser fou molt més seriosa i argumentada en el com i el per què cuinar amb bolets. I ens explicà algunes de les seves peculiars idees sobre el sabor i la textura que els bolets prenen i donen a les viandes i als guisats, així com altres qüestions a l'entorn del bolets i dels fogons. Una agradable conferència que va satisfer a tothom.

En entrar al mes de novembre ja sabem què toca. Aquesta vegada començava el **V CICLE DE PROJECCIONS DE MUNTANYA** que durant quatre divendres ens han presentat algunes de les principals figures del panorama de l'escalada o de l'alpinisme de casa nostra o fins i tot europees. Aquests ens han presentat en forma d'audiovisual les millors imatges de les seves vivències i aventures per les muntanyes, i nosaltres els hem recompensat omplint la Sala d'Actes de la Universitat Politècnica i aplaudint les seves explicacions. Però comencem, el dia 7, per la primera projecció: **PUJANT A L'ARC DE SANT MARTÍ**, un audiovisual a càrrec de **Kurt Al-**

bert, un alemany que es féu entendre força bé en castellà, i que ens presentà un complet memoràndum de l'evolució de l'escalada des dels anys 60 i 70, projectant imatges des dels salts d'una agulla a una altra, fins a les antiquades tècniques del pas d'espatlla - a l'estil dels castellers - per aconseguir posar una clavilla més amunt, i un munt de qüestions relacionades amb els inicis de l'escalada. Però ben aviat capgiraria el concepte d'ascendir per les parets de roca, però en lliure, sense agafar-se a cap clau, i només amb la força de les mans i peus, i "encadenar" una escalada sense mitjans artificials des de la base fins al capdamunt de la paret. D'això se'n diu el rotpunkt. I ens explicà les seves conquestes amb aquesta tècnica, sobretot junt al seu gran amic Wolfgang Güllich, esquitxant els seus comentaris amb alguns tocs d'humor, molt celebrats per la concurrència. I no només es dedica a parets de roca com les del bosc de Fontaineblau o les de Frankejurra, sinó que també conquerí parets gelades com la torre de Trango, a l'Himàlaia, o a la Patagònia, o les seves aventures per Groenlàndia a la conquesta d'una espectacular paret, alhora d'haver de vigilar la perillosa presència dels ossos, que se'ls cruspiren els queviures. Una llarga i completa conferència, que potser ha estat la millor de tot aquest Cicle.

El divendres 21, **Eduard Pasaban** ens presentava el documental **VUIT MIL EN FEMENÍ**. Aquesta és la primera alpinista basca que aconsegueix arribar al cim de l'Everest, però no només això sinó que també és la primera dona a l'Estat espanyol que ha conquerit sis vuitmils. Aquesta jove tolosana, la qual s'està convertint en una de les grans llegendes de l'alpinisme femení, ens va presentar un documental en blanc i negre, contrastant les imatges des de la seva infantesa fins a la seva experiència actual, des dels carrers de la seva Tolosa fins a les casca-

Crònica del "cotarro" talaienc

seves expedicions himalaienques. Evidentment, el fil conductor d'aquest reportatge han estat les expedicions, però també ha volgut mostrar el seu esperit crític en contrastar les evidents diferències entre el món occidental dels expedicionaris i la duresa de la vida al Nepal, que es manifestà clarament amb el munt d'imatges que dedicà als portadors nepalis espectacularment carregats amb els fardells de les expedicions i molts d'ells fins i tot descalços. També el final del documental és polèmic en contrastar el nostre món contaminat amb la puresa de la muntanya, però Edurne ens assegurà que allò s'havia de canviar si volia presentar el documental en algun festival. Aquesta altra forma de fer documentals és com a mínim agosarada i creiem que mereix el suport de tots. El tercer divendres, dia 14, fou Jau-

me Altadill i Clúa, un experimentat fotògraf i cineasta professional que ens va presentar **FOTOGRAFIAR LA MUNTANYA**. El fet que hagi pogut compaginar l'alpinisme que li agrada amb la feina de reporter en diferents expedicions als Andes, a l'Hindu-Kush i a l'Himàlaia, li han permès, a més d'una llarga experiència, obtenir algun guardó, com per exemple pel documental *Everest-93, Un cim per a l'ecologia* al Festival de Cinema de muntanya de Torelló. La llarga projecció amb vistes, moltes d'elles espectaculars, es convertí pràcticament en un curset accelerat de fotografia de muntanya en totes les seves variants, però també cal dir que resultà un xic llarga, a la qual cosa s'afegí la poca potència del projector que enfosquia les imatges i a més les diapositives s'encallaven sovint. Hagués guan-

yat essent molt més breu. Tancàvem el Cicle, el divendres 28, amb la projecció de **PLANETA TELEMARCK**, una col·lecció de diapositives d'Oscar Balsalobre, un reusenc esquiador de muntanya i practicant de la tècnica del telemark, aquell tipus de descens on has d'agenollar una de les dues cames per poder girar. Aquesta antiga tècnica havia nascut a Telemark, a Noruega, i ara, a l'època de les fixacions d'esquí automàtiques, sembla que es vulgui tornar a revifar aquesta ancestral forma de descens per la neu. Però la projecció potser fou massa llarga i sobraven bastants imatges. Amb aquesta darrera projecció es completava un nou Cicle de Projeccions de Muntanya que podem dir que ha resultat força interessant.

PLA DE LLICÈNCIES 2004							
FEEC - Sabadell Grup Assegurador							
MODALITAT	A		B	C	D	E	F
COBERTURES	Infantil	Juvenil, Major				Expedicions	Majors 75 Anys
Responsabilitat Civil	fins 60.101,21		=A	fins 60.101,21	fins 60.101,21	fins 60.101,21	fins 60.101,21
Despeses mèdiques							
-Centres concertats	601,01	1.502,53	=A	3.005,06	il·limitada	il·limitada	1.500
-Centres no concertats (Espanya)	300,51	601,01	=A	1.502,53	3.005,06	4.507,59	0
-Centres no concertats estranger	0	0	=A	1.502,53	18.030,36	18.030,36	0
Mort (1)	3.005,06	6.010,12	=A	6.010,12	6.010,12	6.010,12	6.010,12
Invalidesa	3.005,06	6.010,12	=A	6.010,12	12.020,24	12.020,24	0
Despeses rescat	0	4.507,59	=A	9.015,18	9.015,18	9.015,18	0
Competicions	catalanes		=A	catalanes	catalanes	catalanes	catalanes
(Regim Llei de l'Esport i Decret 848/1985)							
ACTIVITATS COBERTES					estatals, internacionals	estatals, internacionals	
(3) Per augmentar les cobertures caldrà fer el canvi a una modalitat superior o tramitar la corresponent ampliació temporal de l'assegurança a través de l'entitat.	Excursionisme (2) Senderisme (2) Marxes (2) Campaments (2) (2) excepte en alta muntanya (2) excepte rajada de neu (2) excepte campaments d'iglus (3)		=A (3)	les de la B +Alpinisme +Alta muntanya +Escalada +Descens d'engorjats +Curses de muntanya +Espeleologia +Raquetes de Neu (2)	les de la C +Bicicleta de muntanya +Esquí de muntanya +Esquí alpi (presa) +Esquí de fons +Telemark +Snow-board +Trineu de gossos (3)	les de la D +Expedicions a zones polars muntanyes + 7.000m	Excursionisme Senderisme Marxes Campaments
ÀMBIT GEOGRÀFIC	Espanya		=A	Espanya Pirineu francès Andorra	Tot el Món excepte zones polars i muntanyes +7.000m	Tot el Món	Espanya Pirineu francès Andorra
PUBLICACIONS: Vèrtex							
categoria infantil	no	-	no	no	no	no	-
categories juvenil, major	-	no	si	si	si	si	si
PREUS ANUALS FEEC	FEEC		FEEC	FEEC	FEEC	FEEC	FEEC
Infantil (fins a 13 anys)	5,10	-	-	16,80	43,30	336,20	-
Juvenil (14 - 17 anys)	-	9,40	20,10	44,10	73,10	349,30	-
Majors (18 - 75 anys)	-	17,90	28,50	58,00	87,30	357,80	-
Majors de 75 anys ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	28,80
PREUS ANUALS habilitada FEDME	FEEC + FEDME		FEEC + FEDME	FEEC + FEDME	FEEC + FEDME	FEEC + FEDME	FEEC + FEDME
Infantil (fins a 13 anys)	6,10	-	-	17,80	44,30	337,20	-
Juvenil (14 - 17 anys)	-	14,10	24,80	48,80	77,60	354,00	-
Majors (18 - 75 anys)	-	25,80	37,20	66,70	96,00	366,50	-
Majors de 75 anys	-	-	-	-	-	-	37,50

(1) Per fallar en cas de mort d'un major l'assegurança només cobreix 3.005,06 euros. Veureu altres limitacions al llibre de Solucions.

(1) Per llet, en cas de mort d'un menor l'assegurança només cobreix 3.000,06 euros. Veure altres limitacions al llibre de Règols.

LA PICA D'ESTATS EN SOLITARI, O NO ?

L'any passat vaig trencar sostre a la Punta Alta i enguany vaig dir al pare que m'agradaria fer la Pica d'Estats, volia fer el sostre de Catalunya.

Alguns companys de la classe hi havien pujat, un d'ells fins i tot va coronar un pilar de quatre dalt del cim. M'havien parlat del llarg camí d'aproximació, dels dos llacs i de la duresa de la tartera que hi havia just abans d'arribar al coll de Sotllo, per això no tenia gaire clar de poder-ho fer i més quan el pare m'havia dit que no hi havia refugis a la vora, que no deixaven acampar a la zona dels llacs, i que les tirades podien ser molt llargues.

Com que jo vaig insistir molt que enguany volia fer la Pica (en gran part pel que m'havien explicat els companys), el pare va mirar i remirar els plànols de la zona fins que em va dir que la millor opció que veia era pujar per la vall del Baborte, fer nit al refugi d'alçada que hi ha sobre del llac i l'endemà pujar pel coll del mateix nom, per seguir després el camí normal fins al cim. L'excursió es podria perllongar fins al refugi de Pinet, a França, per retornar l'endemà per la mateixa ruta havent fet de passada el Montcalm. La proposta tenia molts ingredients atractius: llacs, cascades, refugis d'alçada, entrar a França, fer el cim de Catalunya..., no obstant i això el pare em va advertir que aquesta zona a l'estiu era com una autopista i que hi havia moltes possibilitats de trobar molta gent per tot arreu, que fins i

tot podia ser que el refugi de Baborte estigués tan ple que haguéssim de dormir per terra o a fora. A mi no em feien res les prevencions del pare i em semblava que per una ascensió com aquesta pagava la pena de superar aquestes dificultats.

Un cop decidit l'itinerari a seguir, i després de fer la motxilla amb tot el material necessari, vàrem fixar la sortida per a la primera setmana de juliol: dies llargs, bon temps, i al no estar encara dintre del període fort de vacances podíem preveure una travessa força tranquil·la. Malauradament un contratemps relacionat amb l'avançament del període de vacances del pare ens va fer posposar l'excursió per a la darrera setmana d'agost, les noves dates per a l'excursió serien doncs del 27 al 29 d'agost i el pare fins i tot va fer la reserva al refugi de Pinet per a la nit del 28 al 29; ara sí que tot semblava que tiraria endavant. Dos dies abans de sortir el pare em diu que té el genoll inflat i que d'aquesta manera no es veu amb cor d'anar tots dos sols a la muntanya... no sé què pensar?... potser ja és massa gran?... potser s'ho veu massa gros?...i... si li fa por?... ell diu que hi va pujar dos cops quan era jove, em parla de la tartera amb neu, de la cresta, i del cim del Sotllo,.... però....potser s'ho ha repensat a darrera hora i ara busca alguna excusa per no anar-hi? Tornem a deixar les motxilles preparades a la meua habitació i fixem una nova data per a la setmana següent. La informació

meteorològica preveu un temps molt dolent, en Tomàs Molina anuncia forts xàfecs i tempestes a la meitat nord de Catalunya, temo que el pare ho deixi córrer definitivament però per sorpresa em diu que plogui o nevi sortirem a fer la Pica el dijous 4 de setembre, encara que només sigui perquè calli i em quedi més tranquil -diria jo-.

Tot i que no m'ho acabo de creure, finalment marxem el dijous a mig matí: Vilafranca, el Pla de Santa Maria, Tàrraga, Balaguer, Camarassa, fins arribar a Àreu, dinem abundantment, - penso que més de la meitat dels objectius de l'excursió ja s'han assolit -. El cel es comença a ennuvol·lar i ja no les tinc totes, el pare però no s'ho pensa dos cops i segueix amb el cotxe per una pista forestal fins a una zona d'aparcament on en un cartell hi diu "La Molinassa", baixem del cotxe, ens calcem les botes i abans de poder dir res ja estem caminant, el dia és cada cop més gris i al cap de pocs minuts comença a ploure, ens posem les capelines, això al principi em fa gràcia, però poc després el camí comença a pujar molt dret i entre la pluja, les motxilles i la capelina el pas esdevé feixuc i incòmode, a més a més em comença a fer efecte el dinar i sento uns vapors i una pesantor d'estómac que no puc dir ni fava. Vull tornar! - li dic al pare -, de primer s'ho pren a broma, però jo insisteixo dient que el temps és cada cop més dolent i que el camí és molt perdedor. El panorama

no em fa gens de gràcia i estic fermament decidit a girar cua, per sort un tros més enllà sentim un fort soroll de passes i al cap de poc ens creuem amb quatre excursionistes que ens confirmen el camí. Cada cop plou més i tant el pare com jo estem calats fins als ossos, es va fent fosc i de moment no arribem ni al llac de Baborte ni al refugi, - estic molt neguitós -. Per fi arribem al llac, la boira l'envolta per complet, el refugi apareix i desapareix des de dalt d'un roquer amb el pas dels núvols, aquesta visió ens reconforta i estimula el pas, quan som davant de la porta el pare em recorda que no m'espanti si el trobem ple i que sigui amable amb tothom que hi hagi. Obrim la porta, a l'entrada no hi veiem motxilles, i, efectivament, el refugi és buit. El pare diu que no ha canviat gens des del darrer cop que hi va ser, - fa més de vint anys! -, i no se'n sap avenir que s'hagi conservat tan bé des d'aleshores.

El refugi és una petita construcció metàl·lica pintada per fora de carabassa, l'interior té dues parts, un petit rebedor per deixar les motxilles o els esquís i l'habitació per dormir. Aquesta habitació està separada per una segona porta per aïllar-la ben bé del fred els dies d'hivern, té les parets folrades de fusta i disposa de lliteres amb màrtegues i mantes, també hi ha una petita taula amb un banc corredor, equip de socors, farmaciola, i un emissor per avisar en cas d'urgència.

Dins del refugi ens traiem les botines, la capelina, la roba mullada, ens eixugem ben bé, i tot seguit escollim la llitera que més ens agrada i hi estirem el sac de dormir. Un cop preparat el llit ens asseiem al banc per picar alguna cosa mentre mirem al mapa l'itinerari per l'endemà. Per l'única finestra del refugi anem veient com s'amaga el dia darrere

les muntanyes mentre el martelleig de les gotes de pluja contra la xapa del refugi es fa cada cop més intens. És fosc i no arriba ningú. Com que estem una mica molls i comencem a tenir fred decidim ficar-nos tot seguit al sac, abans de dormir, però, acordem amb el pare que si l'endemà la situació no canvia ho deixarem estar i tornarem cap a casa.

En Martí, al cim de la Pica d'Estats. Foto: J. Burcet

No para de ploure i em costa dormir, tinc molt mal de cap, el pare busca la farmaciola al fals sostre del refugi i em treu una aspirina, finalment m'adormo.

A punta de dia veig que el pare ja s'ha llevat, ha sortit fora i diu que segueix plovent, hem de tornar avall, però com que no tenim pressa decidim esperar una mica més. De sobte el dia s'obre, s'espargeixen els núvols i surt una tímida ullada de sol. El pare, que ja està cansat de rodar amunt i avall pel reduït espai del refugi, diu que ho hem d'aprofitar per intentar arribar fins al coll de Baborte i allí ja decidirem què fem. Ho recollim tot en una revolada, mengem una mica, ens encomanem a la Mare de Déu perquè ens guardi d'un temps tan inestable, i enfilem de dret pel barranc deixant enrere el refugi on hem passat la nit tots dos sols.

Només sortir ens saluda un petit grup d'isards que bevia en uns estanyols de la vora del riu, estem molt animats i en una hora ja som al coll. Des d'aquí veiem perfectament davant nostre el circ del Sotllo, amb el pic del mateix nom, i una mica més enllà es retalla la silueta de tres pics que conformen el massís de la Pica d'Estats. Per aquí podem accedir a la ruta normal de la Pica o bé travessar el circ de Sotllo per intentar fer l'ascensió passant prèviament per aquest pic. Al pare li sembla recordar que un dels cops que hi va pujar ho va fer així, però com que no n'està gens segur decidim anar a buscar la via normal tot fent un flanqueig per intentar no perdre alçada i connectar així directament amb el segon llac (estany d'Estats). El dia es torna a embrutar, cada cop hi ha més bandes de núvols que tapen el sol i tot fa pensar que tard o d'hora pot tornar a ploure, això però no ens desanima i sense pensar-nos-ho més tirem avall per buscar el segon llac. Pel camí un grup d'isards ens segueixen, són els únics éssers vius que hem vist des del matí. El pare em recorda, però, que quan arribem al camí "normal" de la Pica segur que trobem gent que puja i baixa, em diu que hi ha cops que és com la Rambla de tanta gent com hi ha, jo no sé si creure-me'l gaire perquè de moment encara no hem vist ningú per aquests paratges. Després de grimpar una mica i de travessar un petit torrent, arribem per fi a l'estany d'Estats, sota mateix de l'imponent massís de la Pica i del Sotllo, ara s'obre una petita plana que arriba just fins al començament del pedriscall que duu al coll de Sotllo... i de moment, seguim sense veure ningú.

Quan preparàvem aquesta excursió el pare em va parlar molt d'aquest tram, i em va recomanar que calia prendre-s'ho amb molta calma i anar fent poc a

poc sense aturar-se gaire. L'ascensió es fa lenta i feixuga però m'anima la idea que un cop al coll ja haurem fet el més difícil. Una hora i mitja després ja som dalt, mentrestant el temps ha anat empitjorant i cada cop hi ha més estones de núvols que ens passen molt de pressa quasi a tocar a freq. Per fi veiem una silueta humana que baixa "desgrim-pant" des de la banda del Sotllo, quan ja el tenim a prop li dic ben fort, - bona tarda! -, em mira una mica astorat i sense dir res segueix baixant com si res, - està vist que no parlarem amb ningú, avui -. Del coll estant puc veure el cim de la Pica al capdamunt de la cresta, el pare diu que una de les vegades que hi va pujar ho va fer per aquesta ruta, però amb el dia que fa, estant sols, i veient les dificultats de la grim-pada, optem per seguir l'itinerari normal. De primer el camí fa una forta baixada, ja dintre de França, per després anar fent una llarga marrada per tota la cara nord d'aquest massís i pujar després pel coll que hi ha entre la Pica i el Montcalm. La zona és molt fèrèstega, i ara el cel està ja completament tapat, estic cansat, l'entorn m'inquieta molt, i aquella im-mensa solitud que s'hi respira em convenç de desistir. Dic al pare que vull tornar enrere i que és

massa perillós. No em fa cas i per contra m'escridassa tot di-ent-me que ara que estem a un pas d'arribar no és hora de tornar endarrere, ja que altrament ho lamentaria per sempre. Sense cap convicció i molt enrabiat el segueixo muntanya amunt, al cap de poc, però, tornem a guanyar alçada i veiem clarament el cim, això junt amb una breu ulla-da de sol em dóna el ànims suficients per arribar al petit collet que hi ha entre el cim i la punta nord-oest. Ja hi som! Des d'aquí veiem la ruta que ve des de la cresta, -Déu n'hi dol-, ara ja no-més cal grimpar el darrer tros, deixem les motxilles en aquest petit replà, i abans de començar agraeixo al pare que m'hagi estirat en aquest darrer tram. Al cim hi arribem de seguida, i com és obvi és buit i tampoc es veu nin-gú per enlloc; una creu feta de tubs de ferro amb una senyera embolicada, una llibreta de sig-natures, forces plaques comme-moratives, dues Mares de Déu de Montserrat destrossades a cops de roc, i un grapat de pet-xines de la platja?! són rastres de la gran presència humana en el cim. Estic completament re-bentat!

El dia és cada cop més rúfol, al fons de la vall, cap a la zona del

Monteixo, s'albira una gran tem-pest que ressona per tota la vall, així és que ens afanyem per sig-nar, fer la foto i girem cua tan de pressa com podem. El cansa-ment que porto i la tempesta que s'acosta ens decideix a tornar per la via més curta tot abandonant així l'itinerari previst per l'ende-mà. El camí fins al coll de Sotllo se'ns fa força més curt, des d'allí veiem una parella que està bai-xant la tartera, - potser tindrem companyia! -. Mengem una mica i comencem a baixar, cau la pri-mera gota, ens afanyem tant com podem, al pla del capdavant de la tartera aconseguim la parella d'ex-cursionistes, els saludem però només rebem un lleu somriure com a resposta - semblen es-trangers -, continuem de pres-sa, entre els dos llacs comença a ploure més intensament i tor-nem a posar-nos les capelines, - caminar així és un fàstic, et mul-lis, ensopegues, i el vent et treu la capelina a cada moment -, per sort només plou a estones i de tant en tant podem desfer-nos d'aquest "invent".

El camí de baixada fins al refugi de la Vall Farrera és llarg i fei-xuc, baixa i puja constantment i sembla que no s'acabés d'arri-bar mai, per a mi el pitjor va ser quan ja s'entreveia la pista i el cotxe, però semblava que el camí enlloc de menar-hi directament estigués fent una gran volta. Per sort de sobte va aparèixer el re-fugi i al cap de poc el pont i la pista, ja hi som!!!

Un cop al cotxe ens canviem de roba i de sabates, arranquem.... i broooooom!!!, un tro molt fort en-gega un xàfec que cau com una cortina.

P.D Durant els dos dies de l'ex-cursió no vaig parlar amb ningú fora del pare, però al capdavant, potser no vàrem estar tan sols.

**Martí Burcet i Rodríguez,
10 anys**

Dalt del Coll de Baborte. Foto: J. Burcet

Ascensió al Néouvielle (3.091m)

Panoràmica del Lac d'Aubert a 2.148 m. Foto: Carles González

Secció de Muntanya de l'A.E.Talaia
5 i 6 de juliol del 2003

Alpinistes: Judit Català, Mª José Escuer, Mar González, Rosa Mª Hontoria, Xesca Ribas, Josep Barot, Carles González, Jordi Martí, Miguel A. Martínez, Jaume Sepúlveda, Carles Torras i Jordi Pons.

Sortida d'alta muntanya a un dels principals cims dels Pirineus francesos en estil alpi (ascensió ràpida, amb poc pes i sense dormir en alçada).

Dissabte sortim de l'estació de Vilanova, a la 1 del migdia, havent dinat una mica, per arribar al Parc Natural del Néouvielle quan l'accés amb vehicles ja hi és permès. Fem una parada abans d'arribar a Ainsa per estirar les cames i menjar una mica. Prosseguim fins al Parc Natural del Néouvielle passant pel túnel de Bielsa amb pluja intermitent.

Al llac d'Orédon hi ha una barrera on cal recollir el tiquet pel qual pagarem 5 euros per vehicle en sortir, i seguim amunt fins a l'aparcament del llac d'Aubert a 2.148m.

A uns 200m, vora la presa, hi ha una zona controlada on és permesa l'acampada de 19h a 9h. Plantem les

tendes quan són vora les 7 de la tarda immersos dins d'una espessa boira, però sense gaire fred, sopem, i a les 10 del vespre a dormir, ja que l'endemà cal matinar.

El Parc Natural del Néouvielle és una de les zones més maques dels Pirineus perquè conté una gran quantitat de llacs, una espessa i variada vegetació que trobem fins a uns 2.000m i abundants prats alpins fins a gairebé 3.000m.

La jove alpinista Mar González, amb 11 mesos i mig d'edat, a mitja nit té ganes de marxa i desvetlla una mica el grup, però el que dificulta més el son és el terreny irregular de l'indret.

Diumenge ens llevem a les 6 del matí. Esmorzem, recollim les tendes, guardem el material prescindible als cotxes, i a les 8 ja està tot el grup preparat per arrencar a caminar. El cel és totalment serè, i el sol ens tocarà de seguida, però l'ambient és fresc i no esperem gaire calor durant la jor-

Pujant per la Glacera del Neouvielle. Foto: Jordi Pons

nada. Creuem la presa i continuant en direcció SO comencem a guanyar alçada per un sender ben marcat fins als 2.260m on deixem el camí que va cap al pas del Gat i tombem cap a l'O, i més tard al N fins arribar a la bretxa de la cresta d'Aubert a 2.439m (una petita terrassa amb un pi que destaca enmig de la cresta) en poc menys d'una hora.

Tombem a l'O i baixem uns metres per uns grans blocs per enfilar una petita vall on comencem a trobar neu. Avancem sempre en direcció a la bretxa de Chausenque, per neu molt apta per caminar sense grampons, fins a uns 2.600m, quan s'obre a la nostra esquerra una ampla vall glacial no massa llarga amb el cim del Néouvielle al fons, a la dreta del Pic de Ramoun. Des de l'aparcament del llac d'Aubert no havíem vist el cim.

Tombem al SO i després al S cap a la glacera de Néouvielle, per pendents cada vegada més pronunciats. En els últims metres ens obrim cap a la dreta per fer un flanqueig a l'esquerra i superar més fàcilment el tram més inclinat amb neu, i comencem un grimpar fàcil cap a la cresta O del Néouvielle. Un cop dalt la cresta trobem un grau de 20 metres que pel vessant S ens porta al mateix cim del Néouvielle, de 3.091m, en 3:30h de camí més 0:45h repartides en tres parades. La visibilitat és molt bona.

El Néouvielle és un magnífic massís granític situat enmig d'un bell paisatge de llacs i boscos. És un dels cims més apreciats i freqüentats dels Pirineus francesos, i dona nom a la Reserva Natural del Néouvielle.

El seu nom, que vol dir "neu vella" en occità, ens recorda que la neu s'hi manté fins ben entrat l'estiu, tal com comprovem.

Al cim s'hi està força bé, i fem una aturada merescuda de 0:45h per descansar, menjar, hidratar-nos i gaudir de la vista i de la satisfacció d'estar allunyats de la massificació i el consumisme de la societat que hi ha per sota els 2.000m.

Aquest pic queda allunyat de l'eix axial dels Pirineus i per això té una panoràmica excel·lent: Pic du Midi de Bigorre (N), Gran Facha i Balaitous (O), Vignemale (O-SO), Taillon (SO), Monte Perdido i Pic Long (S-SO), Campbiel (S), Posets (SE), Aneto (E-SE), etc...

Al cim destaca també la presència de la jove Mar González per la seva dieta a base de biberons i el seu excel·lent comportament durant tota l'ascensió.

Baixem del cim per la cresta E que és una mica més fàcil que la cresta O per la que hem pujat, i rodegem el cim per la seva base tombant cap a l'O per trobar el camí per on havíem pujat.

Els núvols d'evolució típics de l'estiu creixen més i més i entre trons i alguna gotellada arribem als vehicles en 3:00h de camí.

A l'aparcament tenim el temps just per canviar-nos i netejar-nos una mica quan comença a ploure de valent. El camí de tornada de 350Km és llarg i el fem en unes 5:30h anant de tempesta en tempesta fins a prop de la ciutat de Lleida. A mig camí fem una parada en un bar del poble de El Grado per descansar una mica, del qual hem de sortir descalços i amb l'aigua pels turmells per poder pujar de nou als cotxes. Ara ja a ningú li canten els peus.

Jordi Pons Corbella

El grup al Cim del Neouvielle de 3.091 m. Foto: Carles González

Parada baixant del Neouvielle. Foto: Josep Barot

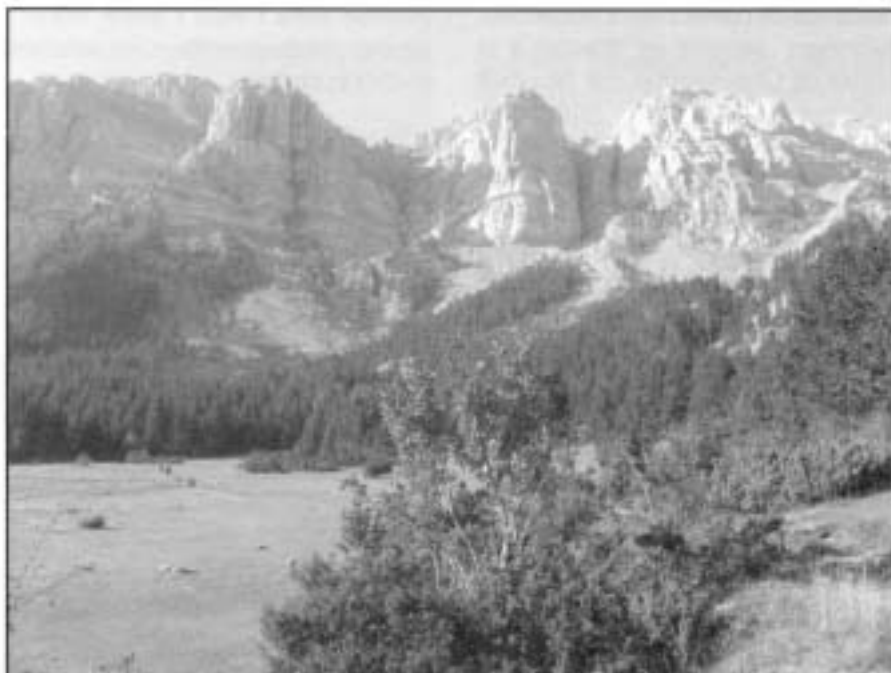
ASCENSIÓ AL PUIG DEL QUER (2.546 m) Per la Canal del Cristall

20 i 21 de setembre de 2003

Alpinistes:

Marta Estrada, Judit Català,
Carles González, Xesca Ribas,
Jordi Pons, Lourdes Montoliu,
Francesc Brull, Tere Ribas, Miquel
Valiente, Miguel Angel Martínez,
David Llop, José Rojas, Miquel
Alonso, Jimmy Kukurinkov,
Nicolai, Arcadi Pejuan, Mre José
Escuer.

Primera sortida de la temporada 2003-2004, després de les caloroses vacances de l'estiu. Ens trobem a les quatre de la tarda a la plaça de l'estació....i amb grata sorpresa per al grup, som disset alpinistes, amb molta expectativa per la sortida. Després de les degudes presentacions i petons, muah, muah... (ja que sempre hi ha incorporacions de gent nova) ens posem en marxa

Les Canals del Cristall i de l'Ordiguier des del Prat de Cadí. Foto: Carles González

cap a Berga a dos quarts de cinc. Fem una paradeta a la Colònia Rosal no prevista, perquè.... sempre hi ha algú nerviós que ha

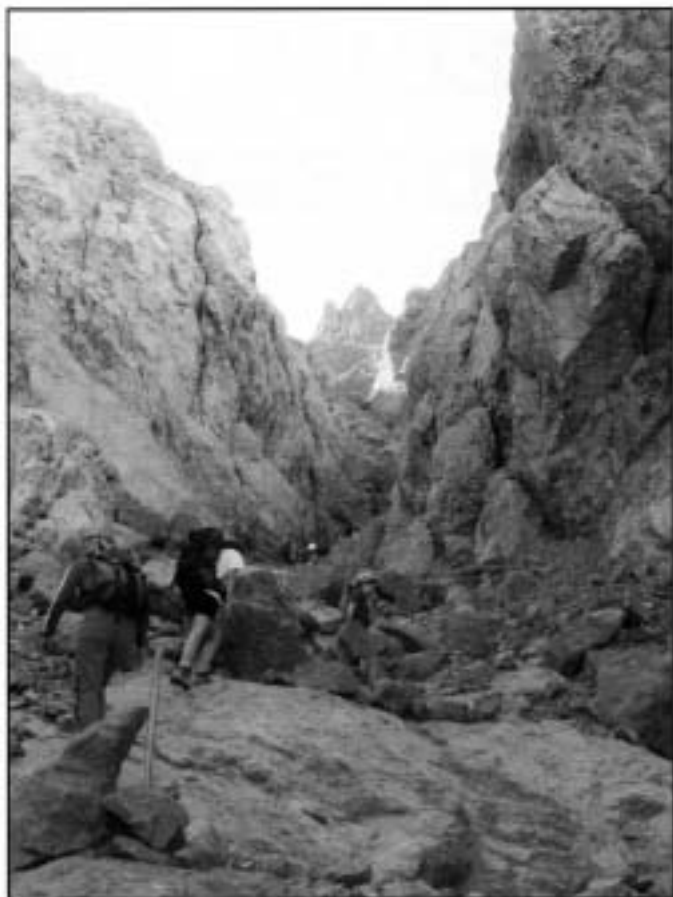
d'endrapar una mica i també aprofitem per estirar les cames i alguns per respirar **aire pur**..(ja que durant el trajecte s'ha hagut de fumar col·lectivament). En fi...llibertat mal entesa.

Panoràmica del Cadí des del Puig del Quer. Foto: Carles González

Acampem al Càmping de Prullans, on ens instal·lem a la part més alta... per allò d'estar més tranquils (la qual cosa comporta fer una excursioneta per utilitzar els serveis, però així ja anem fent cames i entrenament). Després de muntar el campament de tendes, sopem ben d'hora sota un cel tan ple d'estels que alguns aprofiten per fer bivac i gaudir de l'espectacle que ens brinda la natura: fa una nit excel·lent!!!

Ens aixequem a dos quarts de set del matí (no sé encara per què, hi ha molta lentitud i relax per

Ascendint per la Canal del Cristall. Foto: Carles González

ofereix i també per a "repostar" forces per a la baixada que ens espera. Baixar per la Canal també va tenir el seu punt, havent de contenir la respiració més d'un cop... quan algun pedrot baixava al seu aire sense control. El més divertit va ser... penso, per a la majoria, baixar per la tartera lliscant i xisclant com nens petits fins a tornar a Prat de Cadí ben esplaiats. Ja sols restava

una horeta aproximada de camí per finalitzar el nostre retorn, cansats, però contents d'haver assolit les expectatives que cadascú tenia.

Mª José Escuer

esmorzar) i ens posem en marxa cap al poble d'Estana on iniciem la caminada al voltant de dos quarts de nou enfilant pel bosc fins a Prat de Cadí, on arribem a les deu. Fem una parada de vint-i-cinc minuts (que s'aprofita per intercanviar queviures i laminadures). Seguim fins al final de la tartera per iniciar l'ascens a la Canal Cristall, la qual superem amb èxit mitjançant la tècnica: puja com pugués....però la veritat és que va ésser bastant "currat" per a alguns: feies una passa.....en lliscaves quatre; o havies d'esquivar les pedres que baixaven descontrolades i que et donaven algun ensurt o altre. Arribem tots sans i estalvis al Puig del Quer, la majoria a la una del migdia, altres ja fa una bona estona que hi són....ja que varen agafar la directa tot just sortir, la qual cosa comporta inquietud als responsables del grup (perquè no se sap res d'ells des de fa hores). Bé, un cop arribats al cim, aprofitem per gaudir una bona estona del paisatge que se'ns

Horari informatiu realitzat pel Carles, per si voleu tenir més dades:

08:35 Iniciem la caminada al poble d'Estana
09:45 Arribem a Prat de Cadí (on fem una parada de 25 min)
10:10 Reiniciem la caminada
10:50 Arribem al final de la tartera, poc abans d'iniciar l'ascens a la Canal del Cristall (fem una parada de 30 min esperant els últims caminaires)
11:20 Iniciem l'ascensió de la Canal del Cristall
12:45 El grup principal arriba al final de la Canal del Cristall (parem 10 minuts al coll, fins a les 12:55)
12:55 Sortim del coll cap al Puig del Quer
13:05 Arribem al Puig del Quer
Total: 4 h i 30 min de pujada (3 h i 25 min de marxa i 1 h 5 min de parades).
13:55 Iniciem el descens des del Puig del Quer
14:00 Arribem al coll i iniciem el descens de la Canal del Cristall
15:00 Acabem el descens de la Canal del Cristall (fem 10 min de parada)
15:10 Continuem baixant i aviat enfilem la tartera que ens portarà a Prat de Cadí
15:45 Arribem a Prat de Cadí (fem una parada de 15 min)
16:00 Sortim de Prat de Cadí en direcció a Estana
17:05 Arribem a Estana
Total: 3 h i 10 min de descens (2 h i 45 min de marxa i 25 min de parades).

El grup al Puig del Quer. Foto: Carles González

ASTAZOUS, UN ANY DESPRÉS

A les tres de la tarda d'aquell dissabte del mes de juny ja estem entaulats al restaurant Valle de Pineta de la turística població aragonesa de Biels. Disseny, plats quadrats, però malgrat tot molt bona cuina. Recomanable (hotelvalledepineta@monteperdido.com; tel. 974 50 10 10).

La idea consistia en repetir

l'exitosa sortida de la secció de muntanya feta l'any passat per les mateixes dates. Pel que sigui, cap dels cinc que ara ens trobem asseguts davant dels plats quadrats hi havíem pogut anar. Les referències, però, eren excel·lents. Així doncs calia intentar-ho de nou, ara en petit comitè.

El dinar i la conversa s'allarguen

excessivament, però. A més fora hi fa una calor contundent. Resultat: arribem al fons de la vall de Pineta molt més tard del que havíem previst. I encara tenim per davant la duríssima pujada a l'anomenat Balcó de Pineta, més de mil metres per damunt dels nostres caps, lloc previst d'acampada. Carregats, cal dir que excessivament, embrenem el camí de pujada, suau al principi, per la vora del riu procedent tant del llac de Marboré com de la gelera del Mont Perdut.

Just al peu de les primeres cascades, allà on el pendent comença a esdevenir definitiu, entenem que les hores de llum que ens resten probablement no són suficients per arribar al lloc de pernoctar. A més, la possibilitat de dormir a mitja pujada és inviable per falta de lloc adient. Tampoc anem gaire ben proveïts de frontals. Dubtes. Discussions. Reconeixem que el bon temps ens ha fet excessivament confiats. A més valorem la duresa de la pujada amb els excessius quilos que portem a l'esquena.

Finalment decidim fer nit en el mateix punt on ens trobem. Intentem trobar un replà herbós on muntar les dues petites tendes que portem. Del tot impossible! Ens trobem enmig d'un mar de pedres que sembla no tenir final. Dediquem potser més de mitja hora a buscar un lloc on dormir. Ens conformem amb ben poca cosa, no cal dir-ho.

Debades. Enrere doncs. Derrotats tornem als prats del fons de la vall i reconsiderem la nostra estratègia: dormirem aquí i farem

El Marboré vist des de l'Astazous. Foto: Salvador Butí

El poble de Gavarní al fons de la vall; al fons a la dreta, el Piméné. Foto: Salvador Butí

demà el 'brutal' desnivell des d'aquí fins als cims dels Astazous. Una diferència important respecte al que teníem previst: farem molt més desnivell d'una única tirada però farem el recorregut amb la mínima càrrega.

Sortim doncs a trenc d'alba lleugers a més no poder. En pocs minuts ens plantem al mateix lloc on ahir al vespre preteníem acampar. Arribem al Balcó de Pineta un cop superat el miler de metres que ens separen del fons de l'esplèndida vall.

La visió s'eixampla. Podem veure a la nostra esquerra la gelera suspesa del Mont Perdut. Entre boira i núvols també es deixen veure el mateix Mont Perdut (imponent) i els seus acompanyants anomenats 'de Marboré': el Cilindre i el Pic. A pocs minuts del Balcó de Pineta ens trobem amb el Llac Gelat (també 'de Marboré'!).

Al fons, a l'altra banda del llac, s'hi pot veure la Brecha de Tuca-roya amb el corresponent i diminut refugi metàl·lic. Seguim caminant en direcció nord-oest, com sempre des que havíem sortit de les tendes. Anem cap al coll dels Astazous, que es troba entre el Pic Astazou occidental i el Pic de Marboré, tan immens i tan pla en la seva cota màxima. Un cop al coll enfilem cap al Pic Astazou occidental, el més alt de la parella, encara que per poca diferència.

Passem per la sortida del famós couloir Swan. Vertigen! Un autèntic tobogan de gel a l'hivern. El dia és magnífic. Els núvols baixos proporcionen un encant especial. Des

Dalt del cim de l'Astazous. Foto: Miquel Bernadó

del Pic Major dels Astazous (3.080 m) contemplem el poble de Gavarnie. Més de 1.600 metres sota els nostres peus. Al nord mateix d'on estem reconeixem el pic de Piméné: d'alçada modesta però mirador immillorable de tot el circ de Gavarnie. Hi pujarem algun dia, aviat potser. També reconeixem a l'oest El Taillon, la bretxa de Roland, el Casc. A l'est hi tenim La Munia. Més al nord, el massís de Neouvielle. Magnífic! Mengem, fem fotos i avall, que el vent referma. S'ha fet tard. Renunciem a pujar a l'Astazou petit. Evitem de baixada el coll dels Astazous i anem directament en direcció sud.

Ja tornem a ser al llac de Marboré. Dinem, ja hi ha gana. La Clara: estranya però pràctica combinació de pebrot cru amb tonyina. L'Eduard: els inevitables 'ganyips'. El Salvador: barretes energètiques marca Decathlon, també inevitables. La Nati i el Miquel: els convencionals i tristos bocates. Molta varietat, com podeu

veure. Ja som a la tarda.

La baixada del Balcó de Pineta es fa eterna. Sembla mentida tot el que hem arribat a pujar aquest matí! Arribem a les tendes quan ja comença a ser vespre. Estem força cansats i considerem la possibilitat de tornar a fer nit i així recuperar forces. La Clara ho té difícil: l'endemà a les 8 del matí ha de ser a la feina. Els altres quatre ens dediquem a l'ensenyament, però. Optem pel cafè i la coca-cola i ens tirem a la carretera. Arribem a Vilanova ben entrada la nit, després de reflexionar sobre la vida i la mort al llarg del viatge de tornada i amb el convenciment íntim d'haver estat visitant un dels racons més fascinants del Pirineu. Ja som a casa, doncs, cansats però més contents que 'un nen amb sabates noves' (o hauríem d'actualitzar-ho a 'un adolescent amb adidas noves', o millor encara, un 'polític amb un vot'?).

Miquel Bernadó

Xurreria

Trifón ★

VILANOVA I LA GELTRU

Xurreria

Trifón ★

VILANOVA I LA GELTRU

Xurreria

Trifón ★

VILANOVA I LA GELTRU

Pràctiques a “LA FORADADA”

Migdia del dotze de juliol. Acabem d'arribar a l'inici d'un corriol que ens du a un lloc quasi de paradís. Feia dies que el company Elio havia comentat de portar a terme unes pràctiques de tècniques de descens de barrancs en un paratge natural conegut com “La Foradada”.

Aquest indret es troba situat al Collsacabra occidental, dins la comarca d'Osona. La idea va agradar al grup i es creà un cert entusiasme per participar-hi. Encara que a l'hora de la veritat tot és molt més carregós. Ho dic perquè en més d'una ocasió a la gent els sembla que les coses no vagin amb ells, i aquí és on l'organitzador ha de treballar de valent i no desmoralitzar-se. Realment és costós moure el personal.

Malgrat tot, el company Elio va fer les previsions necessàries i, dies després, teníem tot el material comprat i preparat per dur a terme la reunió explicativa de com organitzaríem els dos dies de pràctiques a les parets de “La Foradada”. L'assistència va ser nombrosa, i l'interès per les explicacions va ser intens per part de tots els participants. Tot seguit varen sortir els dubtes i els aclariments pertinents, es va crear un debat enriquidor i a la vegada satisfactori. La sessió va durar fins ben tard i l'endemà els components de la sortida varem anar sortint esglaonats fins els darrers, que arribaren a mitja nit. La sensació d'anar una mica perduts, en principi, es va anar esvaint quan a la fi trobàrem el rètol del lloc que cercàvem. L'accés a l'espai on havíem de

pernoctar és un camí en molt mal estat i sobretot pedregós. Només sortir del poble de Cantonigrós ens vàrem fer la idea que aquell camí era apte per a vehicles de 4x4, encara que alguns trams eren força dificultosos. Dos dels companys de la sortida disposen d'aquest tipus de vehicle i això va facilitar molt el transport de tot l'equipament de la resta d'assistents. Des d'aquí, el nostre agraïment.

Una vegada arribats al punt de descens del corriol, mentre fèiem temps perquè arribessin els altres companys de sortida, vàrem rebre els guardes forestals de la Generalitat, i varen voler saber les nostres intencions, i ens preguntaren què preteníem fer. D'una manera clara ens feien saber que no podíem acampar i que estava penalitzat. També hauríem de tenir cura del foc i les deixalles. Ens devien veure molt convincents i no varen venir l'endemà per comprovar que tot el que vàrem dir era cert.

El corriol baixa molt ràpidament i de seguida ens porta al peu d'un gran circ de pedra amb un salt d'aigua imponent i d'una bellesa extraordinària. Al peu del salt hi trobem un gorg d'aigua de la mateixa amplada del circ de pedra. A causa del poc cabal d'aigua la circulació és molt lenta. Per arrodonir tot aquest espectacle, a un dels laterals de

La “FORADADA”. Foto: Miquel Alentorn

la cascada s'hi troba un gran forat que permet el pas a l'altre costat del mur de pedra. Possiblement, si el paradís va patir un big ban, un dels trossos deu ser aquest.

Després de badar una bona estona continuem per un altre corriol i ens porta al lloc definitiu de concentració del grup. Un reconet tan bonic com el que acabem de deixar, una esplanadeta coberta de branques de faig i castanyers, que fan una ombra que no té preu amb el sol i la calor d'aquest juliol. Què podria afegir, doncs, que passés el riu pel costat d'aquest indret, doncs sí! també hi és, amb una mena de platgeta per entrar-hi.

Els coordinadors de les pràctiques, l'Isidre i l'Elio, sense perdre gaire temps, tot seguit s'enfilen pel mateix corriol cap a la part alta de les parets començant a muntar les instal·lacions on després farem les pràctiques i maniobres de descens de barrancs. Més tard pugem a veure els nostres companys com instal·len i comprovem com el sol els cau al damunt amb un rigor d'estiu caniculós com el d'aquest any. Penso que tenen molt de mèrit. Això fa que em faci una petita reflexió. Quina sort tenir amics com aquests.

Unes hores més tard tornen, amb una bona suada, i això es mereix un bon dinar. Una vegada reposats ens anem cap dalt de les parets i comencem les primeres pràctiques. Nusos, assegurances, "tècniques de fortuna", ràpels amb el vuit, etc etc., tot un festival de coneixements i moltes ganes d'aprendre per part nostre. I per què no! el plat fort, un ràpel guiat de 60 m, o sia, una mena de tirolina (per als no

El grup de la "FORADADA". Foto: Miquel Alentorn

entesos) des d'on arrenca la cascada fins a baix, la base del gorg, o peu de la paret. Pura adrenalina. Un gust, us ho recomano, fins i tot algú va voler filar més prim i va baixar amb una politja, no cal que us digui res, emoció assegurada.

Durant la resta de la tarda varen anar arribant tots els components de la sortida i anaven incorporant-se als grups de treball. Un cop el sol ens va deixar, vàrem gaudir d'una agradable sensació de fresca brisa i això posà la cirereta al dia.

El sopar, amb tertúlia inclosa, ens va portar a l'hora de dormir. Seria injust no comentar el descobriment per part del grup, un cop portàvem unes hores dormint, que teníem un futur Caruso dins el si de la família Joan i Carme, que ens va despertar amenitzant-nos amb un recital que ben segur tots recordarem durant molt de temps. Enhorabona Miquelet, tens uns bons pulmons.

Al matí, sense diana ni res que se li assemblés, ens posàrem en marxa, i amb una bona diligència un cop esmorzats ens dirigim altra

vegada cap a les parets i tot el grup en ple ens posem a practicar tot el que hem après el dia abans i afegint les noves explicacions a les instal·lacions acabades de muntar. L'activitat és intensa i els més cadells s'incorporen a les pràctiques. Les situacions són nombroses i les dificultats sorgides fan d'escola acumulant una bona experiència. Les cares parlen per si soles. Alguns dels acompanyants s'incorporen i els seus primers intents es veuen recompensats. Traient-se "el YUYU" de sobre, una vegada parles amb ells se senten satisfets.

Miro el grup, un cop recollits per dinar, i m'adono que alguns companys no hi són, es troben recollint tot el material que hem utilitzat, potser és una de les parts ingrates, però hi ha hagut companys que primer ho han muntat.

Per fi arriben, ara sí! hi som tots. Hora de recollida, alguns ja pensen amb la "clara" que es prendran al primer bar que trobem. Segur que serà ben merescuda. Un brindis per tots plegats.

Miquel Alentorn

PEÑA MONTAÑESA (2291m)

Sortida organitzada a la Peña Montañesa per la secció de muntanya, els dies 17 i 18 de maig de 2003

Itinerari:

Dissabte: Caminada fins a l'ermita de l'Espelunga, seguint un PR des del monestir de San Beturian/San Victorián, vora el poble d'Onzins. Diumenge: Ascensió a la Peña Montañesa pel vessant sud, des de l'ermita de la Birchen d'o Pilar, vora Onzins.

Durada de l'ascensió: 7 hores
(4 h ascens – 3 h descens)

Durada de la caminada: 1:30 h
(1 h anada – 30 min tornada)

Desnivell de l'ascensió: Uns 1200 m

Participants: 11

La Peña Montañesa és una serralada calcària que assoleix 2291 m al seu punt culminat, situada a la comarca aragonesa del Sobrarbe. Es localitza a uns 8 km al nord-est de L'Aínsa, a la part oriental de la vall del Cinca. Forma una mena de balconada allargassada de NW a SE, al sud-oest del Cotiella.

Hi accedirem des de L'Aínsa, capital del Sobrarbe, situada entre Barbastro (al sud) i Bielsa (al nord).

Descripció de la ruta:

El dissabte vàrem caminar seguint un PR fins a l'ermita de l'Espelunga, partint del monestir

de San Beturian/San Victorián. L'itinerari es fa aproximadament en 1:30 h (1 h + 30 min) i és recomanable tant per la bellesa del paisatge com per conèixer aquesta ermita, encinglerada i aixoplugada sota un penya-segat.

Diumenge pujàrem a la Peña Montañesa pel vessant sud. L'ascens s'inicia vora l'ermita de la Birchen d'o Pilar, situada al costat de la carretera que va d'Onzins al monestir de San Beturian. El camí està força ben senyalitzat en tot el seu recorregut i comença al costat d'un cartell indicador ben visible.

El sender s'enfila primer per una mena de coma àmplia, avançant en direcció NW, i va franquejant algun petit ressalt rocós per passos sense cap dificultat, però una mica amagats. En un d'aquests ressalts hi ha una font que, el dia que férem l'ascensió, rajava abundantment i formava fins i tot un degotall en forma de dutxa. Més amunt es passa per planes herboses més obertes. A les parts superiors cal estar més atent per seguir bé el camí i no ficar-se en les feixes que formen una mena d'estretíssims balcons en els penya-segats. Finalment, el camí s'enfila ja més obert per les costes culminals, fins arribar al cim.

Férem el descens seguint el mateix recorregut de pujada, i ens semblà dur per la intensa calor, tot i ser maig.

Impressionant bauma sota la cinglera que ens barra el pas. Foto: S. Butí

Ermite troglodita de l'Espelunga Foto: S. Buñ

Paisatge:

El paisatge va canviant a mesura que el camí s'enfila. Des dels alzinars, amb roures més mediterranis de la part baixa de la muntanya, es passa per rouredes, boixedes i prats fins als pins de les costes superiors. Vora el cim, el terreny, format per un característic lapiaz, ja gairebé és desprovisat de vegetació.

Són espectaculars els penya-segats que es poden contemplar en alguns moments de l'ascensió, així com les magnífiques vistes que s'assoleixen al cim, especialment del proper Cotiella.

La fauna pot oferir també, si la sort acompanya, magnífics avistaments de rapinyaires, com voltors, aufranyes, etc.

Observacions:

També és possible pujar a la Peña Montañesa pel vessant nord, des de "A Collada", coll situat a 1.152 m. L'ascens es realitza per una tartera (Canal de la Glera) que s'enfila fins a un collet situat lleugerament a l'est del cim. Aquest itinerari (3h: 2 h + 1 h), és més ràpid que el que nosaltres seguirem, però cal tenir en compte que la tartera es troba descarnada en alguns punts i a

la part superior és força dreta i pot ser compromesa si hi ha neu.

Si es va amb prou cotxes, pot ser molt interessant fer un recorregut pujant a la Peña Montañesa pel vessant sud, des de la Birchen d'o Pilar, i baixant pel vessant nord, fins A Collada.

No feu cas de les guies (com l'Alpina) que indiquen que existeix un camí pel vessant sud que puja per la Canal Mayor. Tot i que al principi sembli que n'hi ha traces, el pas només és apte per a escaladors i fauna similar.

Els pobles i esglésies:

Aquesta ruta és molt interessant des d'un punt de vista històric i monumental.

L'Aínsa, capital del Sobrarb, es troba en la confluència dels rius Cinca i Ara. El seu nucli antic, situat en un altiplà entre els dos rius, és un enclau medieval molt interessant, amb muralla, castell, església i moltes cases nobles, que va ser declarat Conjunt Històric Artístic Nacional. Nosaltres el visitarem dissabte.

Als peus de la Peña Montañesa es troba el monestir de San Beturian (o San Victorián, en castellà), nucli originari del S.IX i de gran importància en l'època

medieval. Segons el llibre "Aínsa/ L'Aínsa y alrededores" citat a la bibliografia, s'hi van acomplir les esposalles de Dona Petronil·la, filla de Ramir II el Monjo, amb el comte de Barcelona Ramon Berenguer IV, donant origen a la Corona d'Aragó.

L'ermita de l'Espelunga, que en llengua aragonesa vol dir espuga o cova, és propera al monestir de San Beturian i sembla que aquest sant s'hi va refugiar. De fet l'ermita és una mena de cova, tancada per la part posterior per un penya-segat i protegida per la part de davant per parets molt altes, de fins a 3 pisos.

Camí de l'ermita de l'Espelunga es passa també per l'ermita de San Anton, menuda però interessant arquitectònicament. L'ermita de la Birchen d'o Pilar, situada vora l'inici del camí d'ascens a la Peña Montañesa, és del S.XVIII.

Clara Racionero

Bibliografia:

Aínsa/L'Aínsa y alrededores. Mapa excursionista 1:40.000. Excursiones y ascensiones. Pirineo Aragonés, 11. Ed. PRAMES, SA.

Montañas del Sobrarbe y Bigorre. Agustín Faus. Colección Pirineos Norte-Sur, 2. Ed. Juventud

El grup dalt del cim, Foto: Clara Racionero

Notícies i comentaris

MOR ALS 89 ANYS AGUSTÍ JOLIS FELISART, CONEGUT ESCRIPTOR MUNTANYENC

Mentre estàvem tancant les darreres notícies d'aquesta revista, ens ha sorprès el traspàs, el passat 13 de novembre, d'Agustí Jolis Felisart, potser el més important autor de guies muntanyenques del nostre país, que conjuntament amb la seva esposa Ma Antònia Simó havien publicat, dins la col·lecció de Guies del Centre Excursionista de Catalunya, unes guies que durant molts anys han constituït per al col·lectiu excursionista la base de gairebé totes les excursions pel Pirineu o el Berguedà o altres indrets, i que avui dia encara són perfectament vigents, ja que des de la primera, que fou editada l'any 1950 (Berguedà-Cardener), totes les noves edicions han estat actualitzades. L'Agustí Jolis, junt amb la seva esposa, van seguir la trajectòria editorial que el CEC ja havia encetat amb els Artur Osona, Juli Soler i Cèsar August Torras, o també col·laborant amb destacats autors pirinencs francesos com André Armengaud o Robert Olivier, a través dels quals enllaçava amb la línia dels Russell, Brulle, Schrader, els Cardier i molts altres de reconegut prestigi.

L'any 1995, l'Agustí Jolis i la Ma Antònia estigueren amb

nosaltres a la Talaia en dues ocasions: el 2 de desembre fèiem una excursió pels voltants de Vilanova que finalitzava al nostre local, on ens lliuraren un banderí homenatge al nostre 40è aniversari, i el dia 15 tenia lloc a la sala d'actes una conferència sobre les vivències de muntanya de la Ma Antònia Simó. De tot plegat els socis de la Talaia guardem un record molt entranyable. Des de les pàgines d'aquesta revista, i evidentment en nom de la nostra entitat, hem d'expressar la nostra condolència a la Ma Antònia i a tots els seus familiars per aquesta irreparable pèrdua, condolència que també fem extensiva al Centre Excursionista de Catalunya. Descansi en pau aquest escriptor i gran muntanyenc.

NOU ROCÒDROM DE BOULDER DE LA FEEC

Per decisió de la Junta directiva de la FEEC, i a proposta del Comitè Català d'Escalada Esportiva, es va acordar l'adquisició d'una estructura de tipus rocòdrom per a la pràctica de la escalada en bloc, amb la finalitat de poder fer difusió d'aquesta especialitat i organitzar diferents competicions. El nou rocòdrom de la FEEC es va muntar al Moll de la Fusta durant les festes de la Mercè de Barcelona.

Aquest rocòdrom és una es-

tructura de boulder apta per a competicions oficials de caràcter nacional i internacional, i fou estrenat el passat 6 de setembre a Sant Llorenç Savall amb motiu del Campionat de Catalunya d'Escalada en bloc, amb un gran èxit tant de públic com de participació.

DESCOBERTES RESTES PREHISTÒRIQUES AL GARRAF

Els arqueòlegs del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP) de la UB, Montse Sanz i Joan Daura, van detectar el passat mes d'octubre -i gràcies a un esllavissament causat per les riuades que van assolir la ciutat de Castelldefels- restes d'ossos d'animals fòssils a Ca N'Aymerich, una pedrera abandonada en aquest municipi.

Aquest jaciment, únic a Catalunya d'aquestes característiques, ja ha estat batejat com a Cova del Rinoceront per una mandíbula molt sencera d'aquest animal que ha estat recuperada. Els ossos van ser determinats com d'espècies desaparegudes i amb una cronologia entre els 65.000 i els 500.000 anys. El catedràtic de prehistòria i director del SERP, Josep M. Fullola, va certificar que dues de les pedres trobades eren treballades per la mà humana: un còdol de quarsita i un

Notícies i comentaris

sílex, però es fa quasi impossible donar una cronologia cultural. El SERP ha signat un conveni amb l'Ajuntament de Castelldefels que assegura el finançament de l'excavació i el seu estudi científic.

21a EDICIÓ DEL FESTIVAL DE CINEMA DE MUNTANYA I AVENTURA DE TORELLÓ

Quan aquesta Revista arribi a les vostres mans, el prestigiós Festival de Cinema de Muntanya i Aventura de Torelló (FICMA), previst del 14 al 23 de novembre, ja haurà finalitzat la seva 21a edició. L'organització del Festival ha rebut en la secció competitiva un total de 92 pel·lícules, de les quals s'han seleccionat 46 per a la competició.

Maurice Herzog, el primer alpinista en culminar un vuit mil (Annapurna - 1950) serà el personatge homenatjat pel Festival amb una sessió especial dedicada a la nit de l'Annapurna, mentre que la secció de Cinema Cirvianum projectarà un especial de filmografia francesa, entre les que es troben: "Mort d'un guide" de Jacques Ertaud, "Premier de cordée" d'E. Niermans i P.A. Hiroz, o "La grande crevasse" també de Niermans i Hiroz.

En la propera revista procurarem donar els resultats d'aquest Festival que cada any assoleix més prestigi dintre l'àmbit muntanyenc.

ELS TRIBUNALS ANUL·LEN EL REGLAMENT DE LA LLEI DE CIRCULACIÓ MOTORITZADA PEL MEDI NATURAL A INSTÀNCIES DE DEPANA

Segons informa DEPANA, aquesta entitat ecologista ha aconseguit finalment -i després de molts esforços- que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya declarés nuls dos articles del Decret 166/1998 de circulació motoritzada pel medi natural. L'article 5 b i c del decret recollia que no es podia circular en moto per pistes i camins en terrenys forestals si eren inferiors a dos metres d'amplada o a tres metres si es tractava de cotxes, mentre entrava en flagrant contradicció amb la pròpia Llei del 1995 que prescriu que:

"Als espais naturals inclosos en el PEIN no declarats d'interès especial i en els terrenys forestals s'autoritza la circulació per pistes i camins forestals pavimentats i els d'amplada igual o superior a 4 metres"

El TSJC ha declarat "nul de ple dret" aquest article per incompliment d'una norma amb rang superior com és una Llei. El segon article anul·lat fa referència a les fiances que s'han de dipositar en el cas de dur a terme competicions esportives motoritzades pel medi natural. Així la Llei 9/1995 diu que els Ajuntaments "han d'exigir" el dipòsit d'una fiança en cas de competicions

esportives motoritzades per garantir la restauració de possibles danys al medi natural que pugui produir la competició. Contràriament el Decret, en el seu article 29.1, deia que els Consistoris "podien demanar" una fiança als promotors, article que igual que l'anterior contradiu la Llei i també és declarat nul de ple dret.

Aquest assumpte de la circulació motoritzada està íntimament lligada amb els incendis forestals. Després del que ha passat aquest estiu, abans de llançar-se a fer més pistes, carreteres i vials dins el bosc, caldria plantejar-se una reflexió profunda sobre l'escàs grau d'aplicació de la Llei 9/1995. Ara seria el moment de desplegar aquesta Llei i establir un règim menys permissiu sobre la circulació pel bosc, sobretot en èpoques d'incendis.

Cal agrair a DEPANA l'esforç fet per aconseguir que es corregessin aquests articles que devaluaven una Llei la finalitat de la qual és protegir el nostre medi natural.

L'ECAM INICIA EL CURS ACADÈMIC DE FORMACIÓ DE TÈCNICS

El 6 d'octubre va inaugurar-se el curs de Tècnics d'Esport de Muntanya i Escalada al Consorci A Cel Obert, un centre ubicat a El Jou, a Guardiola de Berguedà, en què

Notícies i comentaris

participaven en aquesta primera promoció trenta alumnes, en la seva gran majoria membres d'entitats federades. Superada aquesta primera prova de formació, els alumnes obtindran el Certificat de 1r nivell d'Excursionisme i podran accedir – superant la prova d'accés corresponent – al segon nivell de formació per assolir la titulació de Tècnic de Grau Mitjà en l'especialitat escollida (Muntanya Mitjana, Alta Muntanya, Descens de Barrancs i Escalada). L'ECAM té previst realitzar nous cursos de primer i segon nivell durant la primavera del 2004.

AGUSTÍ ROC I TERESA FORN ES PROCLAMEN CAMPIONS DEL MÓN DE CURSES DE MUNTANYA

En la darrera cursa celebrada el passat 4 i 5 d'octubre al Mount Kinabalu a Malàisia, Agustí Roc, del Centre Excursionista Sant Boi, ha revalidat el títol de campió del Món 2003 de curses de muntanya en classificar-se en tercera posició en aquesta prova, mentre que en la categoria femenina era Teresa Forn, del Club Esportiu 2x2 de Santpedor, la que, en el mateix escenari i en una cursa marcada per un extraordinari mal temps i unes molèsties intestinals, tot i classificar-se setena, també es proclamava Campiona del Món. D'aquesta forma la Selecció Catalana de Curses de Muntanya ha fet el

doblet en aquest Campionat del Món. També han fet excel·lents classificacions Joan Colomer, de la Unió Excursionista de Vic, que ha quedat 4t, Anna Serra, de la Unió Excursionista Urgellenca, en 2n lloc, i Marta Busquets, del Centre Excursionista de Sùria, com a 4a classificada. Felicitats a tots aquests atletes de la muntanya.

LA COPA DEL MÓN D'ESCALADA DE DIFICULTAT A L'ABAST DE RAMON JULIAN

El català Ramon Julian l'octubre passat es va convertir en l'animador d'aquesta Copa del Món d'Escalada de Dificultat en guanyar dues de les proves, primer a Aprica (Itàlia) i la darrera a Praga. D'aquesta forma està presentant batalla per superar el líder de la prova, el francès Alex Chabot, que en les primeres quatre proves a la meitat del Campionat es va mostrar intractable guanyant-les amb superioritat, però que no ha tingut continuïtat en aquesta segona part.

En el moment de confeccionar aquesta crònica manquen tres competicions a celebrar durant el mes de novembre: el dia 1 a Valence (França), el dia 16 a Kranj (Eslovènia) i el dia 23 a Shenzhen (Xina), mentre que la gran final d'aquest emocionant Campionat tindrà lloc a començament de desembre a

Edimburg (Escòcia). Per a la propera edició us donarem les classificacions definitives.

FINALITZA LA COPA CATALANA DE RAL-LIS 2003

Després que el Club Pirinenc Andorrà decidís suspendre per causes tècniques la prova que organitzaven ells, prevista pel passat 7 de setembre, va donar-se per acabada la XV edició de la Copa Catalana de Ral-lis sense celebrar aquesta prova. Cal recordar que en aquesta edició s'estrenaven importants canvis estructurals i filosòfics, basats en la reconversió dels ral-lis en proves no competitives on no compta arribar al primer sinó realitzar l'itinerari previst dins el temps estipulat per l'organització. Però el Comitè de Ral-lis de la FEEC sent un cert descontentament per la davallada en la participació de les diferents proves respecte a altres anys, malgrat ser un any de transició cap a la nova ideologia; tot i havent-se fet un gran esforç de divulgació, el missatge no ha arribat a tots els qui estimen l'alta muntanya i que haguessin gaudit d'aquestes proves, apreciament l'esforç dels organitzadors en la confecció dels diferents recorreguts posats al seu abast i oferint-los el màxim de control i seguretat.

El resultat final d'aquesta XV Copa ha estat el següent:

Notícies i comentaris

1rs.- Xavier Arias i Manel Garcia / GELADE — 120 punts

2ns.-Agnès Molina i Joan C. Salvans / C.Ex. de Terrassa — 110 punts

3rs.-Jordi Planas i Marta Vila / C.Ex. de Ripoll — 70 punts

Per entitats, la primera posició ha estat per a l'Agrupació Exc. Muntanya seguida pel Centre Exc. de Terrassa.

PRESENTACIÓ DE LA GUIA DEL MERIDIÀ VERD

Dins la Setmana de Mobilitat Sostenible i Segura 2003, el passat setembre va presentar-se al municipi del Masnou la Guia del Meridià Verd, sender de llarg recorregut que travessa terres catalanes i franceses seguint, com més acuradament possible, el trajecte del meridià Dunkerque – París – Barcelona, un dels primers meridians terrestres de referència al món occidental, utilitzat al seu moment per definir la llargada del Metre i la creació del Sistema Mètric Decimal.

El Departament de Medi Ambient i la Secretaria de Relacions Exteriors del Departament de Presidència de la Generalitat han coordinat l'establiment del recorregut d'aquest sender per terres catalanes que té, a hores d'ara, un eix que uneix la Mar del Nord amb la Mar Mediterrània, i que al seu pas per França travessa tres-cents trenta-set

municipis, vint departaments i vuit regions, mentre que a Catalunya travessa vint-i-set municipis i cinc comarques: el Ripollès, la Garrotxa, Osona, el Vallès Oriental i el Maresme.

Aquesta guia va adreçada a senderistes i ciclistes i descriu el seu trajecte per trams, i ha donat especial rellevància als espais naturals que travessa, oferint informació d'interès cultural i turística de cada comarca.

CELEBRADA LA MATA-GALLS-MONTSERRAT DINS LA COPA CATALANA

Els passats 20 i 21 de setembre es va celebrar la tradicional caminada Matagalls – Montserrat que organitza el Club Excursionista de Gràcia, enguany puntuable per al circuit de la Copa Catalana de Caminades de Resistència.

La popular prova, amb uns 2.400 participants inscrits, s'ha convertit en una tradicional festa de l'excursionisme català, essent una de les activitats amb més participació. La sortida va ser un exemple d'organització, assignant a cada participant prèviament el minut de sortida exacte, evitant les aglomeracions que es formaven en antigues edicions. El muntatge de tota la prova ratlla la perfecció i és un exemple d'escrupulosa meticulositat amb què l'equip organitzador treballa. Cal felicitar-los per l'èxit obtingut.

APROVAT EL NOU PARC DE L'ALT PIRINEU

Durant les passades vacances d'agost del 2003, el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar el decret de declaració del Parc Natural de l'Alt Pirineu que s'estén per les comarques del Pallars Sobirà i l'Alt Urgell.

Després del període formal d'informació pública, que va finalitzar el 10 de maig, la Direcció General de Boscos i Biodiversitat ha continuat treballant en la definició final de projecte del Parc, especialment amb els ens locals. S'han valorat totes les al·legacions formulades pels ajuntaments, pels particulars i per les associacions (aproximadament unes 100), així com els informes preceptius corresponents. El resultat ha estat el text refós corresponent al Decret de declaració del Parc Natural de l'Alt Pirineu.

Durant el passat setembre es deu haver constituït la Junta Rectora del parc, i fins a final d'any s'anirà formant l'equip de gestió i es dotarà i adequarà la seu provisional a Llavorsí. El Parc Natural de l'Alt Pirineu és el més gran de Catalunya i inclou els municipis de l'Alt Àneu, Esterri d'Àneu, Alins, Esterri de Cardós, Farrera, Lladorre, Llavorsí, Rialp, Soriguera, Sort, Tírvia, i Vall de Cardós (al Pallars Sobirà) i els

Notícies i comentaris

municipis de les Valls de Valira i Montferrer i Castellbò (a l'Alt Urgell).

EDU MARIN, CAMPIÓ DEL MÓN JUVENIL D'ESCALADA ESPORTIVA

L'escalador català Edu Marín (Foment Exc. de Barcelona) va proclamar-se el setembre passat campió del món juvenil en el campionat disputat a la localitat búlgara de Beliko Tarnovo. Aquest títol té una gran importància i prestigi dins del món de l'escalada esportiva actual, ja que marca els grans escaladors del futur més proper.

Edu Marín, de 18 anys, es va imposar en el seu segon assalt, ja que l'any passat també partia entre els grans favorits i al final només va poder ser setè. A més, gràcies a la seva joventut, podrà intentar revalidar-lo una altra vegada la propera temporada.

MEDI AMBIENT PRESENTA EL SENDER DE LA VIA AUGUSTA

El Departament de Medi Ambient ha delimitat i cartografiat el Sender de la Via Augusta com un sender que ofereixi una valoració per a usos ecològics, recreatius i de turisme ambiental. Aquesta iniciativa s'emmarca dins el programa europeu "Les Vies Romanes a la Mediterrània" en el qual participen un total de 13 regions europees (Grècia, Itàlia, França, Espanya i Portugal).

La ruta té una forta implantació territorial, ja que el recorregut travessa 134 municipis i 16 comarques diferents. Consta de 38 etapes convenientment senyalitzades, que donaran a conèixer el patrimoni cultural i natural relacionat amb la Via Augusta al seu pas per Catalunya. Per a més informació : <http://mediambient.gencat.net/viaaugusta>

EL CONTENCIÓS DE LA BASSA DE CAPELLADES EL DONEN PER ACABAT

El passat 14 d'octubre, la Sala Cinquena va donar per acabat el recurs contenciós administratiu que ADAPA (Associació per a la Defensa de l'Aigua del Penedès i de l'Anoia) havia presentat l'octubre del 2001 contra el projecte d'impermeabilització de la Bassa de Capellades que l'Ajuntament i la Generalitat havien aprovat sense cap mena d'acord ni consens popular.

Com recordareu, la qüestió de referència venia reflectida en la darrera edició d'aquesta revista en un article d'en Miquel Bernadó : *La "nova cultura de l'aigua" pot estar començant a Capellades*. Cal dir ara que en els raonaments jurídics que els jutges han esgrimit en la sentència (car han considerat que l'actual Ajuntament, en retirar i anul·lar el projecte d'im-

permeabilització, per iniciativa de l'actual Equip de govern i per unanimitat del Ple) s'han acceptat totes les al·legacions que en el seu moment ADAPA i altres vilatans a títol personal van presentar contra el projecte, al·legacions que havien estat desestimades arbitràriament per l'anterior Equip de Govern, per la qual cosa ara ja no cal tirar endavant aquell contenciós.

No cal dir que aquest veredicté suposa un gran pas endavant en el respecte al medi ambient i en la lluita contra la sobreexplotació de l'aquífer Carme - Capellades, alhora que un reconeixement a ADAPA i a bona part del poble de Capellades en els seus esforços per reconduir una situació que havia resultat socialment conflictiva.

PUBLICADES "ON LINE" LES RESSENYES DE LA VIA ALPINA

Via Alpina és una xarxa de senders que recorren els vuit països alpins (França, Mònaco, Itàlia, Suïssa, Liechtenstein, Alemanya, Àustria i Eslovènia) des de Mònaco, al Mediterrani, fins a Trieste, a la costa Adriàtica. Les ressenyes de la xarxa de senders de la Via Alpina ja estan disponibles a la seva web.

La majoria de senders d'aquesta Via Alpina transcorren entre els 1.000 i

Notícies i comentaris

3.000 m d'alçada i són accessibles des de l'1 de juliol al 15 de setembre, tot i que algunes zones baixes menys cobertes per la neu es poden recórrer durant un espai de temps més ampli. Tota la ruta és de dificultat moderada, evitant les escalades i les glaceres. El punt més elevat és a Niederjoch (3.017 m) a la frontera entre Àustria i Itàlia. La Via Alpina està dividida en 5 seccions diferenciades per colors, que unides impliquen més de 300 etapes i uns 5.000 km de camins. Les ressenyes de cada ruta ofereixen informació pràctica bàsica dels senders, amb el temps de camí de les etapes, suggeriments per a pernoctar, referències de les oficines de

turisme i mapes. Aquesta informació la trobareu a : <http://www.via-alpina.com>

ELS GERMANS IKER I ENEKO POU "ALLIBEREN" LA VIA ZUMBELTZ AL NARANJO DE BULNES

Durant el passat octubre, i després d'algunes jornades de treball intens, els coneguts germans escaladors Iker i Eneko Pou (recordeu que varen participar en el nostre Cicle de Projeccions de Muntanya) varen aconseguir vèncer en lliure una de les vies més difícils de la cara oest del Naranjo (Pics d'Europa), i concretament la Zumbeltz, oberta l'any 89 per escaladors de Donosti, però que comptava amb dificultats que

eren resoltes en artificial d'A3 i A4, mentre que els Pou finalment han reeixit superant aquests llargs en lliure – ara se'n diu encadenar –, a més que les darreres jornades foren en condicions hivernals i també hagueren de superar l'ensurt d'una important caiguda d'Iker que, tot i quedar contusionat, continuà amunt. Finalment els dos germans varen aconseguir amb èxit la segona fita de la seva campanya "Set Continents, Set Big Walls", que s'afegeix a la via "El Niño", que també varen fer en lliure a El Capitan. D'aquesta forma el Picu d'Urriello o Naranjo de Bulnes passa a ésser de les millors parets europees en escalada lliure.

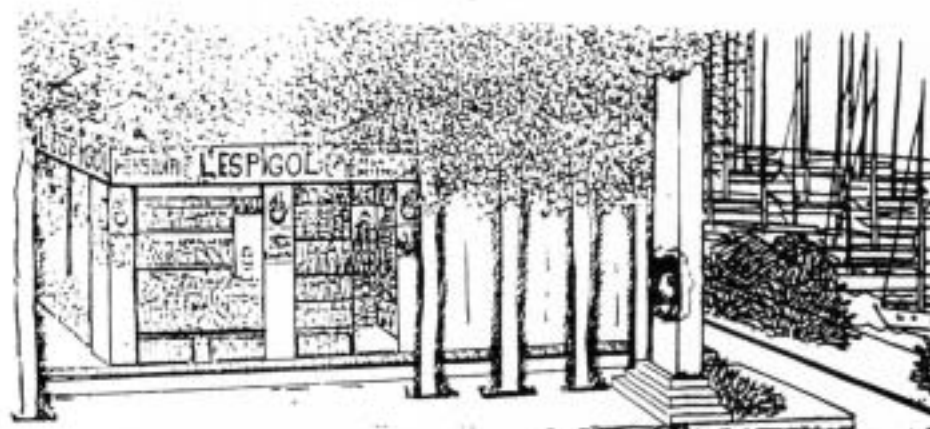
CUELLAR MARCS

EMMARCATGE DE QUADRES

Sant Gervasi, 10 · Tel. 93 893 23 93
Plaça Llarga, 28 · Tel. 93 893 61 52
VILANOVA I LA GELTRÚ

Taller propi · Marcs a mida
Miralls i bisellats
LÀMINES I PÒSTERS

HERBOLARI L'ESPIGOL

Herbes, dietètica, formatges i especialitats

GRAN ASSORTIT
DE PRODUCTES
ENERGÈTICS
PER A
ESPORTISTES

ESPECIALITZATS
EN PRODUCTES
ECOLÒGICS

Rambla de la Pau, 103 - Tel. 93 815 13 11 - 08800 Vilanova i la Geltrú

A Vilanova:
Pl. Soler i Gustems, 5
Francesc Macià, 50
Francesc Macià, 101

A Vilafranca:
La Parellada, 18

Al Vendrell:
Àngel Guimerà, 32

A Sitges:
Sant Francesc, 18

TOT PER A L'ESPORTISTA

Intersport Olaria us ofereix un bon assortit de botes, motxilles i sacs per a tot tipus d'excursió i senderisme. Amb el suport de les marques

McKinley
Alpina
Boreal

Ferrino
Atomic
Chiruca

Salomon
Rossignol
Petzl

Trango
Columbia
Descente

que et garanteixen un bon material per a cada ocasió.

I a més, durant aquest mes, els socis de La Talaia us podeu beneficiar d'un 10% de descompte en els articles de muntanya.

FINQUES
Voramar

... des de 1982...

SOLUCIONS IMMOBILIÀRIES

Rambla de la Pau, 32
Tel. 93 810 03 35 - Fax 93 810 16 83
08800 Vilanova i la Geltrú (Barcelona)
finquesvoramar@terra.es
www.finquesvoramar.com

g

go for it!

El món gira tan ràpid que has d'aturar-te un moment per observar. Tota la setmana esperant, preparant l'aventura, somiant amb el repte i amb el teu Trango... saps que, per moltes raons, ni fred, ni vent, ni pluja, ni neu podran enterbolir el moment. Estàs preparat? Endavant!

mountain jacket
www.trangoworld.com

trango[®]world